

eTwinning

Avonturen in taal en
cultuur

Education and Culture DG

NL

Uitgever

Centrale Ondersteuningsdienst voor eTwinning (COD) – www.etwinning.net
European Schoolnet (EUN Partnership AISBL)
Rue de Trèves 61 • B-1040 Brussel • België
www.eun.org • info@eun.org

Redactie

Christina Crawley, Paul Gerhard, Anne Gilleran, Alexa Joyce

Bijdragen

Christina Crawley, Anne Gilleran, Alexa Joyce, Micheline Maurice, Dr Piet Van de Craen. Leerkrachten van projecten die geselecteerd zijn voor de eTwinning-Prijs 2008 (zie hoofdstuk 4)

Ontwerpcoördinatie
en taalkwesties

Benedicte Clouet, Paul Gerhard, Alexa Joyce,
Patricia Muñoz King, Nathalie Scheeck, Silvia Spinoso

Vertalers

Gerard Linders / Ingrid B. Ottevanger

Oorspronkelijk ontwerp

Dogstudio, België

Dtp en drukwerk

Hofi Studio, Tsjechië
Dogstudio (Engelse uitgave)

Fotoverantwoording:

Gérard Launet, Laurence Mouton / PhotoAlto
Getty Images / Lifetime learning

Oplage

1000

ISBN 9789078209775

Gepubliceerd in september 2008. De meningen, die in deze publicatie worden verkondigd, zijn van de auteurs en niet noodzakelijkerwijs van European Schoolnet of de Centrale Ondersteuningsdienst van eTwinning. Dit boek is gepubliceerd onder de bepalingen en voorwaarden van de licentie voor Naamsvermelding 3.0 Unported van Creative Commons (<http://creativecommons.org/licenses/by/3.0/>). Deze publicatie is tot stand gekomen met financiële steun van het Programma Een Leven Lang Leren van de Europese Unie. Deze publicatie geeft uitsluitend de meningen weer van de auteurs. De Europese Commissie kan derhalve niet aansprakelijk worden gesteld voor het gebruik van de informatie in welke vorm dan ook.

Inhoudsopgave

	Voorwoord	5
	Dr. Piet Van de Craen	
Hoofdstuk	1 Inleiding	7
	Anne Gilleran	
Hoofdstuk	2 Interculturele aspecten in eTwinning-projecten	9
	Micheline Maurice	
Hoofdstuk	3 Projectideeën	13
	Christina Crawley	
Hoofdstuk	4 Projectvoorbeelden en interviews met leerkrachten . . .	19
	Bewerkt door Christina Crawley, Paul Gerhard, Anne Gilleran en Alexa Joyce	
Hoofdstuk	5 Conclusies	71
	Anne Gilleran en Alexa Joyce	
	Referenties • Dankwoord	73
	Contactgegevens Centrale Ondersteuningsdienst	
	Contactgegevens Nationale Ondersteuningsdienst	

Voorwoord

Piet Van de Craen, Ph.D.
Professor Linguïstiek
Vrije Universiteit Brussel

Midden juni 2008 waren niet minder dan 40.000 scholen betrokken bij eTwinning-activiteiten. Terwijl het woord revolutie vaak ten onrechte wordt gebruikt met betrekking tot het onderwijs, lijkt het in dit geval meer dan passend. Nooit eerder hebben we Europese scholen op zo'n grote schaal zien samenwerken. We kunnen slechts speculeren over wat de gevolgen hiervan zullen zijn – maar we kunnen er zeker van zijn dat die verreikend zullen zijn.

Een van de meer onmiddellijke en zichtbare gevolgen is de verandering in de technieken en methoden van het leren van talen. Terwijl er in het verleden enige discussie was over wat interessanter is – de grammatica bestuderen of echte gesproken en geschreven taal – eTwinning leert ons dat het vermogen om authentiek te communiceren de sleutel is tot succes. Vandaar dat de studie van de grammatica, hoe belangrijk die ook is, plaats moet maken voor een meer communicatieve aanpak. eTwinning zorgt hiervoor op een fantastische manier.

Een ander punt is dat leraren, leerlingen en schoolautoriteiten allemaal evenzeer betrokken zijn bij dit succesverhaal, wat betekent dat pessimisme over het onderwijs volledig ongegrond is; mits scholen zich blijven ontwikkelen en op de hoogte blijven van de laatste ontwikkelingen in het leren. Een belangrijk aspect is dat eTwinning-projecten altijd uitwisseling van culturele tradities en waarden met zich meebrengen. Hoe meer uitwisselingen, des te meer kennis wij genereren over de 'ander' en des te Europees wij zullen worden.

Het laatste punt is misschien het belangrijkste: het succes van eTwinning laat zien dat leerlingen buitengewoon bereid zijn om te leren, mits ze worden gestimuleerd en goed worden begeleid. Leren komt gemakkelijk als die voorwaarden worden vervuld. Het lijkt nog maar heel kort geleden dat men dacht dat lesgeven veel remediatie betekende, of zelfs straf, als beoordeling en toetsing slechte resultaten lieten zien. Tegenwoordig kunnen we gerust beweren dat een van de meest intrigerende onderdelen van eTwinning zelfevaluatie en evaluatie door medeleerlingen is. Dit alleen al is een belangrijke verandering in de onderwijskundige praktijk.

Zo kan eTwinning beschouwd worden als een belangrijke bijdrage aan het Europese onderwijs, in het bijzonder op het gebied van talen en cultuur. Het is een voorbeeld van hoe je kunt samenwerken op een gebied waarvan voorheen werd gedacht dat het moeilijk was er binnen te komen, laat staan het te veranderen. eTwinning heeft bewezen dat Europees onderwijs bestaat en zal blijven.

Inleiding

Hoofdstuk 1

Anne Gilleran

eTwinning blijft! Dit is het goede nieuws: eTwinning heeft nu een blijvende plaats ingenomen in de reeks activiteiten die samen Comenius vormen, de schoolonderwijssectie van het programma 'Een Leven Lang Leren'. Het belang van het leren van talen in het waarderen van de verschillende culturen die samen Europa vormen, staat centraal in het werk van alle Comenius-activiteiten.

Dit geldt voor eTwinning evenzeer als voor elke andere activiteit en in het handboek van dit jaar hebben we ons gericht op de thema's taal en cultuur in termen van eTwinning. Ze vormen een hoofdbestanddeel van de meeste eTwinning-projecten, of het onderwerp nu natuurwetenschappen, geschiedenis, muziek of wiskunde is.

Binnen eTwinning is het onmogelijk een project uit te voeren zonder op een of andere manier in aanraking te komen met taal. Deze taal kan de moedertaal van de projectscholen zijn of, zoals vaker het geval is, een gemeenschappelijke derde taal die gebruikt wordt als communicatiemiddel.

Via de taal komt de cultuur: wanneer de jonge mensen van Europa samen komen, willen ze communiceren, leren over het leven op elkaars scholen en in elkaars landen, en woorden leren in elkaars taal. Dat is de kracht van eTwinning. Het bevordert communicatie, wat het onderwerp ook is. In Hoofdstuk 2 bekijkt Micheline Maurice hoe leraren de taalkundige en culturele ervaring van leerlingen in eTwinning kunnen verdiepen.

We hebben altijd beweerd dat eTwinning gaat over lesgeven, experimenteren met nieuwe lesmethoden, nieuwe technologieën en nieuwe manieren om traditionele taken uit te voeren. Deze opvatting wordt echt versterkt wanneer we kijken naar de lopende en zich ontwikkelende projecten in deze fase van eTwinning. Blogs, wiki's, video's,

conferencing, publiceren op internet – ze zitten allemaal bij het scala aan projecten die in Hoofdstuk 4 gepresenteerd worden. De eigenschappen van Web 2.0 hebben bijgedragen aan de ontwikkeling van **eTwinning** en de idealen ervan op een manier die vijf jaar geleden niet mogelijk was geweest en die zijn weerslag zal vinden in het nieuwe **eTwinning-portal** (www.eTwinning.net) dat naar verwachting in oktober 2008 online gaat.

Wat zijn de idealen van **eTwinning**? Wij zeggen: gemeenschappelijk werk bevorderen onder leraren en leerlingen in Europa op een gemakkelijke, vriendelijke en stimulerende manier. **eTwinning** blijft een gemakkelijke, vriendelijke en stimulerende activiteit, zo zeer dat er nu meer dan 40.000 scholen in Europa bij betrokken zijn. Wanneer we in Hoofdstuk 4 de interviews met leraren lezen, komen we te weten hoe hun lesmethoden zijn veranderd, hoe hun leerlingen zo gemotiveerd zijn dat ze uit vrije wil werken in hun eigen tijd, hoe ze vrienden gemaakt hebben in heel Europa en hoe **eTwinning** helpt om lesgeven en leren leuk te maken.

Nu we onze definitieve plaats gevonden hebben in deze 21ste eeuw, kijken we naar de toekomst, de toekomst van Europa en kunnen we erover nadenken dat het via onze jongere generatie is dat deze toekomst zal worden vormgegeven. Kunnen wij, als onderwijsgevers, de attitudes en vaardigheden ontwikkelen om onze jonge mensen te helpen dit te doen met open en onbevooroordeelde attitudes? Kunnen wij, via **eTwinning**, in bescheiden mate bijdragen aan een vreedzame, verenigde en welvarende Europese toekomst? Ik laat het over aan u om over de antwoorden na te denken terwijl u het boek leest.

Interculturele aspecten in eTwinning-projecten

Hoofdstuk 2

Micheline Maurice

In dit hoofdstuk overdenkt Micheline Maurice hoe de culturele identiteit van een individu kan leiden tot een verdieping van het begrip tussen leraren en leerlingen in een eTwinning-project. Ze onderzoekt ook de rol van taal en het leren van talen als een proces binnen een project. In deze beide gevallen is het onderwerp van het project niet relevant, de processen kunnen in elke willekeurige situatie werken met een beetje denkwerk en fantasie van u, de leerkracht.

Relaties opbouwen

Er is tegenwoordig heel wat discussie rond nieuwe technieken in het onderwijs. In dit hoofdstuk zal ik me echter niet richten op technieken voor projectwerk, maar op twee essentiële elementen voor de samenwerkingsuitwisseling zelf. Ieder samenwerkingsproject houdt in het opbouwen van relaties en dit geldt in het bijzonder voor **eTwinning** waarbij leraren zich ten doel stellen samen een project te creëren. Het opbouwen van deze relatie gebeurt in twee stappen of processen:

- “relatie” in de zin van “verbinden”, van het leggen van verbindingen tussen individuen;
- “relatie” in de zin van “vertellen”, van het scheppen van betekenis met taal.

Het is de wisselwerking tussen deze twee processen van **verbinden** en **vertellen** die kenmerkend is voor een **eTwinning-project**, en dit maakt een specifieke benadering van samenwerken noodzakelijk, die een beslissende factor is voor het succes. Laten we deze twee concepten eens nader bekijken.

Verbinden

Het proces van het opbouwen van relaties in de zin van verbinden is inherent aan alle soorten samenwerking. Gemeenschappelijke [eTwinning-projecten](#), die tot doel hebben kennis op te bouwen, creëren echter een specifiek werkproces dat gebaseerd is op individuele relaties en uiteindelijk, op interculturele relaties. Dit is een echte uitdaging, omdat zulke projecten u verbinden als individuen, zowel leraren als leerlingen. U bestaat uit een veelheid van onderwijskundige en emotionele elementen - historische, taalkundige, artistieke, sociale en culturele elementen – die beschreven kunnen worden als uw individuele ‘culturele kapitaal’, of anders gezegd, uw culturele elementen.

Op deze manier brengen alle personen die bij een project betrokken zijn hun eigen unieke ‘culturele kapitaal’ mee en het proces van het opbouwen van relaties en in het bijzonder interculturele relaties, wordt via een dubbel proces ingezet, dat ik beschrijf als ‘decentratie’ en ‘centratie.’

Het proces van decentratie, dat wil zeggen een ander persoon ontmoeten met zijn eigen culturele elementen die u vreemd zijn, zal niet efficiënt zijn in termen van het produceren van kennis, noch van het vergroten van uw culturele kapitaal, tenzij het werkt met het tweede proces, dat van centratie.

Het proces van centratie maakt ons bewust van onze eigen culturele elementen die ons ‘eigen’ zijn of waarvan wij de ‘belichaming’ zijn, zo zeer dat we ze niet langer opmerken, dat we ze beschouwen als natuurlijk, zelfs als ‘normaal’. Dit proces van zelfbewustzijn moet worden uitgevoerd om in staat te zijn deze elementen te zien, te observeren, te kennen en te herkennen. Om dit te doen is het nodig om een stap achteruit te zetten, om wat afstand te scheppen tussen onze culturele elementen en onszelf, en die te onderzoeken als door de ogen van een ander persoon. Het is precies deze oefening waarbij we afstand nemen die het ons mogelijk maakt onze eigen culturele elementen te identificeren.

Een project dat het opbouwen van relaties met een partner met zich mee brengt, kan productief zijn in termen van kennis, omdat het een werkcontract betreft waarbij deze twee processen kunnen worden gecombineerd. De reactie van uw schoolpartner op uw ideeën en voorstellen, kan u helpen u bewust te worden van bepaalde culturele elementen van uzelf. Hij zal u ook helpen deze elementen anders te zien, u ervoor te interesseren en te overwegen er meer over te weten te komen. Op dezelfde wijze kan u uw schoolpartners ertoe brengen vragen te stellen over henzelf en hun eigen land. Via deze uitwisseling leidt de relatie naar overdracht van kennis.

Neem als voorbeeld wat zou kunnen gebeuren bij een [eTwinning-project](#) tussen een school uit het Verenigd Koninkrijk en een Franse school. Een van taken was gebaseerd op het werk van Victor Hugo. Een van de Britse leerlingen vroeg een van de Franse leerlingen: “Ik heb gehoord dat dit het jaar van Victor Hugo is in Frankrijk. Wat betekent dat?”

Deze vraag trof de Franse leerling: de belangstelling die getoond werd voor Victor Hugo als horend bij het culturele kapitaal van de Franse leerling creëerde in hem een ander soort verbinding met deze vooraanstaande figuur, anders dan die zijn tekstboek had kunnen creëren. De Franse leerling voelde zich plotseling erkend omdat hij iets wist over Victor Hugo of voelde dat hij iets over hem zou moeten weten omdat die schrijver in de ogen van zijn Britse partner een deel van zijn identiteit vertegenwoordigt. Hij herkende dus Victor Hugo als een van de waardevolle onderdelen van zijn culturele kapitaal, een rijkdom waaraan hij kon bijdragen!

Meer was niet nodig om de leerlingen en leraren te motiveren een werkstuk over de schrijver te voltooien om hun kennis over te dragen aan de Britse leerlingen! De Franse leerlingen zouden zo niet alleen hun eigen culturele kapitaal verrijken maar ook dat van hun Britse partners. Ze zouden de vaardigheid verwerven die wij hier “autonoom leren” noemen, door de benadering van de Britse jongens opnieuw te gebruiken en hun een nieuwe vraag te stellen: “Jane Austen heeft blijkbaar in jullie stad gewoond. Wat kunnen jullie ons over haar vertellen?”. Op deze manier leerden ze heel wat over Austen, Hugo en over hun eigen vermogen om te leren.

Dit proces kan worden toegepast op alle onderwerpen: lokale en nationale geschiedenis, alledaagse cultuur (bijvoorbeeld hoe wordt Kerstmis gevierd? Waar komen jullie voornamen vandaan? Wat voor gezag hebben leraren?).

Dit concept van iemands cultureel kapitaal biedt zoveel mogelijkheden voor thema's van projectwerk dat het een van de essentiële onderwijskundige doelstellingen zou moeten zijn van dit soort interculturele projecten.

Het proces van relaties opbouwen in deze betekenis van verbinden is een wezenlijk kenmerk van alle [eTwinning-projecten](#) en moet serieus in aanmerking genomen worden. Het betreft relaties opbouwen op een dieper niveau, dat uitstijgt boven het oppervlakkige niveau van louter taal oefeningen of informatieverwerking van puur academische aard, waarbij de culturele context van het individu verborgen blijft. De laatstgenoemde aanpak nemen betekent dat je een aspect van intercultureel leren misloopt dat buitengewoon de moeite waard kan zijn.

Dit punt bereiken in een samenwerkingsproject is echter niet eenvoudig. Het ontwikkelt zich vaak in fasen: bewustzijn, heroverweging, reflectie, confrontatie, weigering en conflict. De verdieping van een interculturele relatie gaat niet van een leien dakje. Het is van wezenlijk belang te weten hoe je met de positie van ieder individu moet omgaan in een project, in de klas en op school.

Het belangrijkste punt is dat u, als leraar, begrijpt hoe u uw leerlingen kunt helpen hun plaats te vinden in het project en een aanpak op te bouwen voor een inter-individuele en interculturele relatie. Het is duidelijk dat dit begrip niet betekent dat u alleen maar tegen uw leerlingen zegt: “Zo, ik heb wat schoolpartners voor jullie gevonden en we gaan een [eTwinning-project](#) doen”. Het gaat er eenvoudigweg niet om dat je een partner hebt, maar dat je partner bent en partner wordt.

Dit punt brengt mij bij het tweede concept dat ik in het begin noemde, het concept van vertellen, wat verbonden is met het leren van talen.

Vertellen

Een van de belangrijkste reacties op de uitdaging om partner te worden ligt in de tenuitvoerlegging van het proces van vertellen; dat wil zeggen, de leerlingen te helpen de taal binnen te gaan, het potentieel, de functies en de vormen ervan te verkennen. Betekenis bouwen met taal is verbonden met taal gebruiken om de relatie van een individu met de werkelijkheid te vertellen. Dit betekent een persoonlijke stijl van schrijven aanmoedigen die gebruik maakt van 'ik' of 'jij' liever dan de academische derde persoon, die vaak overheerst bij schoolvakken, vooral bij natuurwetenschappen en geschiedenis.

Om leerlingen te helpen hun werkelijkheid uiteen te zetten, zoals een element van dagelijks leven (hun buurt, school, enzovoort), een vakthema (de Franse Revolutie, Franse grammatica, enzovoort) of een culturele gebeurtenis (een festival, een ritueel, enzovoort) – is het nodig hen te helpen de poëtische, metaforische en symbolische functies van de geschreven en gesproken taal te gebruiken. Het is ook belangrijk hen uit te nodigen beeldende taal te gebruiken.

Betekenis bouwen heeft ook te maken met het gebruik van taal om informatie uit te drukken over de werkelijkheid die is vergaard uit verschillende bronnen: schoolboeken, massamedia, het internet, persoonlijke contacten, enzovoort. Leerlingen worden uitgenodigd het voornaamwoord "het" te gebruiken en informatieve stukken te schrijven waarbij ze taal gebruiken om te informeren, te beschrijven, aan te tonen en redeneren. In dit opzicht moeten leerlingen worden gestimuleerd twijfels te zetten bij hun bronnen zodat ze verschillende informatie over hetzelfde onderwerp kunnen vergelijken en strijdige informatie kunnen identificeren, om hun kritische manier van denken te ontwikkelen.

Het is deze tweeledige aanpak van omgaan met taal, uitgevoerd in een project, die het leerlingen mogelijk zal maken hun plaats te vinden als individu en een proces van productie van kennis en verwerving van vaardigheden binnen te gaan. Deze aanpak zal hen ook meer bewust maken van hun 'culturele kapitaal' en dat van hun partners. In dit opzicht kan gezegd worden dat moderne technologieën, met hun mogelijkheid voor het maken van werkstukken met gebruik van de multimedia, op een geheel nieuwe manier creativiteit en interactie met verschillende soorten taal bevorderen. We kunnen dit zien in het steeds creatiever gebruik van blogs, wiki's en hulpmiddelen om online te publiceren binnen het [eTwinning-projectwerk](#).

Een succesvol project verweeft de twee elementen cultureel kapitaal en taal zodat u en uw leerlingen geleidelijk uw partners beter leren kennen, en uzelf, niet alleen maar op een oppervlakkig niveau, maar met een diepere kennis, begrip en tolerantie van hun culturele context. In dit opzicht verwerven uw leerlingen en hun projectgenoten een soort kennis die het hen mogelijk maakt 'burgers van de wereld' te worden in de meest volledige betekenis van het woord.

Projectideeën

Hoofdstuk 3

Christina Crawley

Inleiding

In dit hoofdstuk bieden wij u vier zorgvuldig uitgekozen projectpakketten aan met betrekking tot het thema taal en interculturele communicatie. Deze pakketten zijn gemaakt door ervaren **eTwinning-leerkrachten** en variëren in niveau van eenvoudig to meer gevorderd. Zowel beginners met **eTwinning** als ervaren leerkrachten kunnen daarom pakketten vinden die passen bij hun behoeften. Ze zijn ook aangepast voor zowel het niveau van het basisonderwijs als voor het niveau van het voortgezet onderwijs. Via deze pakketten kunnen veel aspecten van een onderwerp worden verkend en geven ze uw leerlingen bijvoorbeeld de gelegenheid te ervaren hoe een bedrijf werkt wanneer ze het laatste pakket, 'De school de markt op', gebruiken. Dit pakket bestrijkt taal, ondernemerschap en interculturele relaties op een manier die op school traditioneel niet zo aan de orde komt en biedt veel gelegenheden voor een authentieke ervaring.

Bedenk echter wel dat curricula overal in Europa anders zijn en dat de nationale lessituatie in elk land verschillend is. Samenwerking in **eTwinning** betekent u openstellen voor een internationale dimensie in uw manier van lesgeven. In deze context bieden deze pakketten inspiratie en kunnen ze aangepast worden aan de behoefte van twee of meer scholen. Als leerkracht moet u deze ideeën aanpassen en met uw partner(s) overeenstemmen

De pakketten die hier worden gepresenteerd, zijn voorbeelden uit een breed scala aan pakketten die op het **eTwinning-portaal** op www.etwinning.net beschikbaar zijn. Ze staan hier samengevat, met de belangrijkste punten voor elk pakket en met de link naar het webportaal waar het volledige pakket te verkrijgen is. In het volledige pakket treft u stapsgewijze instructies aan en ander nuttig advies en tips.

De pakketten zijn slechts voorbeelden en het staat u vanzelfsprekend vrij ze aan te passen en te veranderen zodat ze passen bij uw eigen situatie. Wij hopen dat ze u inspiratie geven om met **eTwinning** aan het slag te gaan.

HOE ZEG IK 'DANK U WEL'?

Niveau	Eenvoudig
Vakken	Vreemde taal, cultuurbewustzijn
Leeftijdsgroep	9-11
Duur	Drie maanden
Voorgestelde	
ICT-hulpmiddelen	Digitale camera, chatfaciliteiten
URL naar het volledige pakket	www.etwinning.net/kits/how_to_say_thank_you

Samenvatting

Intercultureel verschil is niet alleen een kwestie van taal. Zelfs als we weten hoe we een vreemde taal moeten spreken, zijn er genoeg valkuilen die echte communicatie moeilijk maken vanwege culturele verschillen. We gebruiken niet altijd alleen maar woorden om het over iets te hebben. We kunnen plezier uitdrukken met een glimlach en boosheid met een norse blik. We drukken verrassing uit door het optrekken van onze wenkbrauwen en onverschilligheid door onze schouders op te halen.

Maar sommige van deze non-verbale manieren om betekenis uit te drukken zijn niet over de hele wereld hetzelfde. In sommige culturen betekent knikken 'nee', terwijl het in andere culturen 'ja' betekent. Je duim opsteken betekent in veel culturen 'alles is in orde', maar in sommige culturen wordt het beschouwd als een obscene gebaar. Zelfs lachen, hoewel over het algemeen heel acceptabel in de meeste culturen, kan in andere beschouwd worden als een teken van gêne.

Het doel van dit pakket is basisschoolleerlingen uit te nodigen zo veel mogelijk voorbeelden te verzamelen van non-verbale communicatie, of ze die nu in de klas hebben waargenomen, op de speelplaats of thuis, of in andere bronnen gevonden hebben, zoals op internet. Deze voorbeelden worden onderwerp van verschillende oefeningen in de klas, en ze worden uitgewisseld en vergeleken met andere klassen in het project. Een van de uiteindelijke doelen is het eens worden over internationaal geaccepteerde manieren om 'Dank u wel' en 'Sorry' te zeggen en andere belangrijke gevoelens uit te drukken, zonder woorden te gebruiken en zonder het tegenovergestelde te suggereren!

Doelen

Leerlingen leren	- zich bewust te worden van de aard van communicatie en het belang van de juiste betekenis van woorden bij het spreken met mensen uit een andere cultuur- hun observatievaardigheden te vergroten en ook het vermogen gegevens te interpreteren, bewustzijn van culturele verschillen en oog voor de moeilijkheden voor mensen in een vreemde omgeving- beter begrip te krijgen voor de uitdagingen waarmee mensen geconfronteerd worden die slecht horen.

HOE ZIJN WE HIER TERECHTGEKOMEN? VERHALEN VAN MIGRATIE

Niveau	Gemiddeld
Vakken	Geschiedenis, talen, mens- en maatschappijvakken en staatsburgerschap
Leeftijdsgroep	11-15
Duur	Eén schooljaar
Voorgestelde	
ICT-hulpmiddelen	Digitale camera, chatfaciliteiten, e-mail, internet, webcam
URL naar het volledige pakket	www.etwinning.net/kits/how_did_we_get_here

Samenvatting

Een van de grote gespreksonderwerpen van de moderne maatschappij is de kwestie van migratie. Sommige mensen beschouwen het als een gezond sociaal verschijnsel, dat verrijking brengt door middel van verandering, terwijl het voor anderen een excuus is voor conflict met ondertonen van racisme en andere extreme opvattingen. Leerlingen komen in contact met dit thema thuis, op radio en televisie, en onder vrienden.

Helaas is behandeling van dit thema vaak gebaseerd op onbegrip, verkeerde informatie (soms opzettelijk) en een gebrek aan feiten. Het is niet altijd eenvoudig voor leerkrachten om deze mythen uit de wereld te helpen, en hopelijk biedt dit project een nuttige aanvulling op bepaalde onderwerpen, zoals het lesgeven in geschiedenis, de mens- en maatschappijvakken en staatsburgerschap.

Bij dit project wordt een netwerk van klassen van verscheidene scholen uitgenodigd om samen de gevolgen van migratie te bestuderen. Het project bekijkt hoe mensen om een hele reeks verschillende redenen grote afstanden hebben afgelegd in het buitenland of eenvoudig binnen hun eigen land. Dit pakket geeft leerlingen een kans om een beter begrip te krijgen van de redenen voor emigratie/immigratie en het effect daarvan op de maatschappij.

Doelen

Leerlingen leren:	- Hun onderzoekstechnieken en communicatieve vaardigheden te verbeteren. - Het vastleggen van gegevens in de praktijk toe te passen en samenvattingen te produceren in een tweede taal. - Belangstelling en nieuwsgierigheid te ontwikkelen met betrekking tot historische gebeurtenissen en maatschappelijke verschijnselen. - Een evenwichtige mening te vormen door naar beide kanten van een argument te kijken, en een beter begrip en meer verdraagzaamheid te krijgen ten aanzien van de omstandigheden van immigrantengemeenschappen.

DIGITALE SPROOKJES

Niveau	Eenvoudig
Vakken	Vreemde talen, beeldende kunst, toneel, muziek
Leeftijdsgroep	Basisonderwijs
Duur	Drie maanden
Voorgestelde	
ICT-hulpmiddelen	e-mail, chat, forum, digitale presentaties, video, publiceren op het web
URL naar het volledige pakket	www.etwinning.net/kits/digital_fairytales

Samenvatting

Twee of meer klassen uit het basisonderwijs werken samen om een sprookje van hun keuze om te zetten in een digitale presentatie met gescande tekeningen van leerlingen en een soundtrack in beide talen. De uiteindelijke presentatie wordt vervolgens op het internet gepubliceerd. Om de ervaring nog echter te maken, maken leerlingen ook dingen die met sprookjes te maken hebben, geven een voorstelling van het sprookje en organiseren een tentoonstelling over het project.

In elke klas lezen de kinderen het gekozen sprookje in hun moedertaal en discussiëren erover. Het sprookje wordt vervolgens verdeeld in twee delen; elke klas illustreert slechts één deel van het sprookje. De leerlingen in elke klas bepalen de scènes die geïllustreerd moeten worden en verdelen het werk. Het staat hun dan vrij verschillende technieken te gebruiken en te ontdekken om de scènes te ontwerpen/tekenen.

Wanneer elke klas eenmaal de presentatie heeft ontwikkeld, wordt een audiotrack gemaakt in elke taal. De partners luisteren vervolgens naar het sprookje in de taal van hun partners, vergelijken en analyseren de talen en discussiëren tenslotte over de manieren waarop ze door elke klas zijn geïnterpreteerd. Daarna kan de productie van het sprookje op het toneel beginnen.

Doelen

- Leerlingen leren:
- samen te werken en taken te verdelen voor een gemeenschappelijk doel;
 - creatieve manieren te zoeken om te ontwerpen, te interpreteren en te schrijven;
 - over andere culturen en hun sprookjestrادات;
 - te communiceren en discussiëren met medeleerlingen uit het buitenland in hun moedertaal en in een vreemde taal.

Dit pakket is gebaseerd op het met een prijs bekroonde eTwinning-project 'Gingerbread House' www.zsomsenie.sk/static/etwinning

DE SCHOOL DE MARKT OP

Niveau	Gemiddeld
Vakken	Talen, wiskunde, kunst, aardrijkskunde, economie
Leeftijdsgroep	Basis- en middelbaar onderwijs
Duur	Eén schooljaar
Gebruik van	
ICT-hulpmiddelen	e-mail, blogs en websites, video conferencing
URL naar het volledige pakket	www.etwinning.net/kits/marketplace

Samenvatting

Door helemaal hun eigen bedrijf te creëren leren leerlingen hun werk te plannen, taken te verdelen, ideeën uit te wisselen, in teams te werken en inspanning te taxeren. Als nieuwbakken ondernemer zijn leerlingen er op gebrand hindernissen te overwinnen zodat hun eindproduct door de strenge regels van de kwaliteitscontrole heen komt die ze voor zichzelf hebben opgesteld.

Dit soort project werkt heel goed voor zowel jonge als oudere leerlingen en kan in de loop van het schooljaar zeer interessante resultaten opleveren. In het eerste trimester werken leerlingen samen aan de oprichting van hun eigen bedrijf, inclusief de functies en verantwoordelijkheden voor ieder persoon. Dan wordt beslist welke product door het bedrijf gefabriceerd gaat worden. Dit gebeurt op basis van drie voorwaarden: het product moet gemakkelijk te maken zijn, goedkoop en aantrekkelijk voor consumenten.

In de loop van het jaar ontwikkelen leerlingen hun producten, ontwerpen reclamemateriaal, sturen producten naar hun partners en organiseren tenslotte een afsluitende marktdag waar ze hun producten kunnen uitstallen en tenslotte verkopen. De leerlingen hebben dan zelf de vrijheid te regelen en te beslissen hoe ze het geld dat ze samen verdienen hebben, uit te geven.

Doelen

- Leerlingen leren:
- Een vreemde taal te gebruiken in een professionele omgeving.
 - Kritische, verantwoordelijke burgers te worden, die bewust hun eigen keuzes kunnen maken in een consumptiemaatschappij.
 - Teamwerk en samenwerking te bevorderen tussen hun medeleerlingen en partners.
 - Ondernemers te worden en ambitie voor leiderschap te ontwikkelen.
 - Ervaringen, gewoontes en tradities uit te wisselen.

Dit pakket is gebaseerd op een oorspronkelijk idee van Maria Rosario García Zapico van Escuela de Entralgo (Colegio Rural agrupado Alto Nalón) in Laviana, Spanje.

Vragenlijst voor leerkrachten

1 “ eTwinning-projecten waarbij klassen van verschillende culturen betrokken zijn, kunnen een hele uitdaging vormen. Wat waren de grootste uitdagingen waarmee u te maken kreeg en hoe hebt u die overwonnen?

2 “ Hebt u op grond van uw ervaring het gevoel dat uw project leerlingen heeft geholpen vaardigheden te ontwikkelen voor het dagelijks leven en voor interculturele communicatie?

3 “ Hoe hebt u de vaardigheden, concepten en ideeën die in uw eTwinning-project verkend zijn, geïntegreerd in de eisen van uw leerplan?

4 “ Bent u van mening dat uw project uw kijk op lesmethodes en het gebruik van ICT bij het lesgeven heeft veranderd?

5 “ Als u terugkijkt op de resultaten en de uitdagingen tijdens het project, welk advies zou u dan aan collega's geven om hen aan te moedigen met eTwinning-projecten mee te doen?

Projectvoorbeelden en interviews met leerkrachten

Hoofdstuk 4

Bewerkt door Christina Crawley, Paul Gerhard, Anne Gilleran en Alexa Joyce

In dit hoofdstuk treft u een selectie van interviews met leerkrachten aan en projectvoorbeelden. Elke leerkracht heeft dezelfde vragen gekregen. Vouw voor de oorspronkelijke vragenlijst blz. 18 uit en houd die bij elk interview open.

C.N.C.T. Children Need Culture and Traditions

Talen

Partners

Anna Simoni, Terézváros
Önkormányzat 'Fasori
Kicsinyek' Óvodája,
Hongarije

Evgenia Tzvetnova,
Kindergarten 25 'Brothers
Grim', Bulgarije

Manuela Valecz,
Kindergarten Launegg,
Oostenrijk

Snieguolė Mažeikienė,
'Ažuoliuko' darželis-
mokykla, Litouwen

Veneta Butshukova,
Kindergarten 32 'drugba',
Bulgarije

Leeftijd leerlingen

3-6

Duur

Twee jaar

Thema's

Taal, tradities, koken, rekenen, muziek, dans, toneel, kunst, reizen

Taal

Duits, Engels

Hulpmiddelen

E-mail, PowerPoint, audio en video, blogs, telefoon, post

URL

www.lannach.at/kindergarten
www.kindergartenlaunegg.blogspot.com

Dit project begon met een simpel idee: de scholen spraken af om tegelijkertijd de leerlingen in hun klas het alfabet en de getallen van 1-10 te leren. Het materiaal werd vervolgens in plaatjes en woorden in elke taal op de homepage van het project geplaatst. Na dit eerste succes ging het project verder met een hele reeks activiteiten zoals traditionele kookkunst en vieringen. De kinderen (en ook hun ouders!) maakten kennis met hun partners en hun tradities en manier van leven. Ter versterking van de samenwerking werd regelmatig pedagogische informatie – zoals leerdoelen, presentaties, video- en muziekbestanden, foto's, boeken, werkstukken en veel meer – uitgewisseld.

Doelen

- Enthousiasme stimuleren om internationale onderwijsnormen uit te wisselen.
- Leren over andere landen, hun gewoontes en manier van leven.
- Bestrijden van vooroordelen en angsten die kinderen zich wellicht eigen hebben gemaakt.
- De gemeenschap informeren over projectactiviteiten in krantenartikelen.
- Andere landen en instellingen aanmoedigen om mee te doen.
- Discussiëren over verschillen en overeenkomsten.

Pedagogische waarde

Het project maakt kinderen ervan bewust dat ze leven in een multicultureel Europa en wekt hun nieuwsgierigheid naar nieuwe dingen. Ze leren ook andere culturen, tradities en mensen te waarderen. Kinderen, ouders en partners worden aangemoedigd deze concepten vast te houden. Door het project groeien jonge Europeanen naar elkaar toe en begrijpen ze elkaar op gevoelige en respectvolle wijze.

Effect

De kinderen creëerden de geest van het project; de opleiders waren slechts aanwezig om hen te ondersteunen. De school en de gemeenschap eromheen werden ook snel onderdeel van het project. Artikelen in de kranten, folders en informatiedagen zorgden ervoor dat het project voortdurend onder de aandacht bleef. Bovendien werden bijeenkomsten met ouders, de gemeenschap en het schoolbestuur georganiseerd. Zowel de leraren als de kinderen konden hun computervaardigheden verbeteren. Het was een echte “leren door het te doen” ervaring.

Tips

Maak je eigen projecttijschema zodat het project open en flexibel blijft. Enthousiasme en inzet van leraren en opleiders zijn op elk punt van het project noodzakelijk.

Interview met Manuela Valecz en Irene Steinbauer

- 1 “ Een van de belangrijkste uitdagingen was absoluut de verbetering van onze computervaardigheden. Door regelmatig online informatie uit te wisselen moesten we wel altijd up-to-date zijn. Gelukkig kregen we ook hulp van onze projectpartners.
- 2 “ De kinderen kregen een goed inzicht in de landen van hun partners omdat we bijna dagelijks contact hadden. Ze herkenden verschillen maar ook overeenkomsten tussen de landen. Zo waren ze in staat hun eigen visies te ontwikkelen zonder de invloed van vooroordelen en stereotypen.
- 3 “ De basiseis van ons leerplan is het idee van een ‘open kleuterschool’. Dit betekent dat kinderen en opleiders een goed netwerk en contactbasis hebben en dat kinderen zich gerespecteerd kunnen voelen door samen te leven; een aspect dat zij vervolgens uitbreiden naar andere scholen in Europa.
- 4 “ Het gebruik van computers is altijd een verplicht onderdeel van ons onderwijs geweest nog voordat we met het project begonnen; met het project werd het echter duidelijk belangrijker. Het kijken naar en vergelijken van tradities en levenswijzen gaf ons ook meer inzicht in onze eigen wortels en tradities.
- 5 “ Bij het allereerste begin van het project is het belangrijk betrouwbare partners te vinden die bereid zijn gemeenschappelijke hulpmiddelen te gebruiken. Alle partners moeten flexibel zijn in hun aanpak en, in sommige gevallen, bereid zijn beschikbaar te zijn buiten werktijd.

eTwinning-Prijs 2008 Tweedeprijswinaar

Partners	Lieven Van Parys , Primary school Sint-Amandus, België Viljenka Savli , Osnovna Sola Solkan, Slovenië Tiiu Leibur , Pärnu Koidula Gymnasium, Estland Alexandra Pilková , ZŠ A. Stodolu, Martin, Slowakije Margit Horváth , Kalocsai Belvárosi-Dunaszentbenedeki Általános Iskola és Óvoda, Hongarije Erika Raffai , Jerney János, Hongarije Mela Rodríguez , CEIP Vidal Portela, Spanje Belen Junquera , CEIP Sestelo-Baión, Spanje	
Leeftijd leerlingen	4-12	
Duur	Drie jaar (2006-2008)	
Thema's	Emotionele ontwikkeling	
Talen	Universele taal: tekeningen en symbolen	
Hulpmiddelen	'Tux Paint' tekenprogramma	
URL	www.sip.be/stamand/feelings/kidshandinhand.htm http://twinspace.etwinning.net/launcher.cfm?lang=en&cid=8951 www2.arnes.si/~osngso3s/project_handinhand/solkan_handinhand.htm www.zastodolamt.edu.sk/hand/	

Dit project bood kinderen een leeromgeving om hun communicatie- en teamwerkvaardigheden te ontwikkelen. Met behulp van het eenvoudige 'wiggly eyes', een intern ontwikkeld, online schetsprogramma, en het kindvriendelijke, open source tekenprogramma 'Tux Paint', konden de kinderen hun creativiteit en fantasie ontwikkelen. Het eindresultaat van dit project was een internationaal kaartspel genaamd 'Uit je gevoelens, wees niet cool!' Het spel werd vervolgens een fascinerend instrument om te spelen en te leren op het gebied van emotionele ontwikkeling.

Doelen

De emotionele ontwikkeling van een kind is een van de belangrijkste verantwoordelijkheden van het onderwijs. Met dit in gedachten was de belangrijkste ambitie van het project 'kinderen hun gevoelens te laten uiten in een veilige en kindvriendelijke omgeving samen met hun vrienden uit de hele wereld'.

Pedagogische waarde

Het project bevordert nieuwe technologieën voor onderwijskundige en culturele ontwikkeling. Het stelt scholen in staat ICT in hun programma in de klas te integreren. Het kaartspel dat door de kinderen ontwikkeld is, is nu een belangrijk pedagogisch hulpmiddel dat door iedereen kan worden gedownload, geprint en gebruikt.

Effect

Het belangrijkste effect was teamwork met kinderen uit de hele wereld te ontwikkelen, met elkaar communiceren door middel van een 'ongecompileerde' universele taal. Het Internet werd voor de jongste leerlingen de 'place to be'.

Tips

De projectpartners volgden samen drie basisregels bij de ontwikkeling van het project: (1) hou het simpel, (2) maak gebruik van een universele taal (bijv., symbolen en kunst) en (3) maak gebruik van een universeel onderwerp.

Interview met **Lieven Van Parys**, projectcoördinator

- 1 “ De voornaamste uitdaging was communicatie! Zelfs heel jonge kinderen (4-12) kunnen gebruik maken van ICT en kunnen op creatieve en zinvolle wijze op het internet met elkaar communiceren door middel van een visuele universele taal.
- 2 “ Door met kinderen uit andere landen en culturen te communiceren beseffen kinderen dat ze allemaal gelijk zijn maar dat ze elk hun eigen gevoelens en gedachten hebben. Dit kan de eenvoudigste basis zijn voor vrede en begrip.
- 3 “ ICT en gevoelens: een buitengewone combinatie. Het eindresultaat van de fantasie en creativiteit van de kinderen – het kaartspel gemaakt van hun eigen handafdrukken – was meer dan alleen maar een stel tekeningen. Het was de uitdrukking van hun meest innerlijke gevoelens.
- 4 “ Ik heb al meer dan 20 eTwinning-projecten ontwikkeld en iedere keer word ik weer verrast door de creativiteit van kinderen in heel Europa en heel de wereld. Zeg nooit 'dit kan niet' of 'dit is te moeilijk'. In het onderwijs bestaan geen virtuele grenzen wanneer het ondersteund wordt door ICT en eTwinning.
- 5 “ Ik denk dat eenvoud de sleutel is wanneer je werkt met kleine kinderen, evenals het gebruik van non-verbale communicatie zoals tekeningen en symbolen. Het is ook belangrijk een thema te zoeken dat universeel kan worden begrepen. En zoals ik altijd zeg: “eTwinning is winnen!”

Little Explorers: look - think - talk - imagine - realize

Natuurwetenschappen

Partners

Margaret Hay, Cauldeen

Primary School,
Verenigd Koninkrijk

Alena Průchová, Křesťanská
mateřská škola Horažďovice,
Tsjechië

Ewa Kurzak,
Przedszkole Publ. Nr 5,
GLOGOW/Kindergarten
No5/Poland, Polen

Jitka Rehakova, Mateřská
škola, Tsjechië

Jūratė Stakeliūnienė, Kauno
lopšelis-darželis "Giliukas",
Litouwen

Mihaela Nita, Kindergarten 43,
Roemenië

Marianne Schembri, Dun Guzepp
Zerafa, Fgura Primary A School, Malta

Maria Piedad Avello, Escuela Infantil Gloria Fuertes, Spanje

Owain Richards, Cliff Lane Primary School, Verenigd Koninkrijk

Leeftijd leerlingen 3-6

Duur Twee jaar +

Thema's Vakoverstijgend, milieu, wiskunde en natuurwetenschappen;
informatica

Talen Engels

Hulpmiddelen Digitale foto's, video's, PowerPoint, e-mail, blogs

URL <http://webnews.textalk.com/en/view.php?id=8842>
<http://littleexplorers.blogspot.com>
<http://humanapartofnatureclimate.blogspot.com/>
<http://my.twinspace.etwinning.net/lex?l=en>

Bij dit project doen de kinderen onder leiding van de leerkrachten onderzoek, doen ze spellen en voeren ze experimenten uit en analyseren dan samen de resultaten. De onderwerpen werden door elke deelnemende klas geïntegreerd in het schoolleerplan door middel van creatieve projecten, versjes en taalprojecten, wiskundige concepten, wetenschappelijke experimenten, studie van de natuur en fysieke ontwikkeling. Een

scala aan verschillende onderwijsmethoden werd gebruikt en de kinderen leerden zowel via gestructureerde activiteiten als door vrij spel.

Doelen

- Creatief denken ontwikkelen door het oplossen van problemen met gebruikmaking van verschillende informatiebronnen.
- Mogelijkheden om te communiceren ontwikkelen via discussiëren en redeneren in een team.
- Op inspirerende wijze een kind bekend maken met de wereld van wetenschappelijk onderzoek en fantasie.
- Kinderen hun eigen wiskundige spellen laten creëren.
- De competenties van leerkrachten en kennis van ICT hulpmiddelen in het onderwijs ontwikkelen.
- Een schat aan leerhulpmiddelen creëren tussen de deelnemende scholen.

Pedagogische waarde

Omdat spellen een integraal onderdeel zijn van de pedagogische praktijk van kleuterscholen, geeft het project een positief inzicht in de verschillende manieren van spelen in elk land. De hulpmiddelen die op het internet geplaatst zijn, bieden voorbeelden en onderwijskundige inspiratie die bij veel partnerschappen kunnen worden gebruikt. Het doel van de spellen is kinderen aan te moedigen verantwoordelijk te werken in virtuele klassen in de hoop dat deze vroege ervaringen later een positieve invloed zullen hebben op de ontwikkeling van computervaardigheden en belangstelling voor het gebruik van het internet als een belangrijk hulpmiddel voor de toegang tot informatie en interactie.

Effect

De kinderen hadden veel plezier bij dit project. Ze ontwikkelden teamwerk en technische vaardigheden en hun motivatie om te leren nam toe. Ze kwamen in contact met vreemde talen, vooral Engels, omdat dit de gemeenschappelijk gebruikte taal was, en in het algemeen lieten ze hogere cognitieve motivatie zien. Wat betreft de leerkrachten, de voorbeelden van goede pedagogische praktijken vergrootten hun eigen motivatie, vooral met betrekking tot het leren van vreemde talen.

Tips

Om ervaring te krijgen is het een goed idee te beginnen met korte termijn projecten. Voor het maken van een succesvol project is de belangrijkste factor het hebben van een precies tijdschema van wanneer taken moeten zijn voltooid. Men moet er echter aan denken dat partners uit andere landen komen en daarom andere onderwijskundige prioriteiten kunnen hebben of gebonden kunnen zijn aan hun schooljaarplanning. De vrijheid om te kiezen wanneer je een taak af moet hebben, maakt de gelegenheid om aan een project mee te doen veel gemakkelijker.

Interview met Ewa Kurzak et Marianne Schembri

- 1 “ Door het gebruik van het internet hebben onze klassen onze schooldeuren letterlijk geopend. De grootste uitdaging was het introduceren van concepten in de wiskunde en de natuurwetenschappen bij heel jonge kinderen; terwijl ze de taken uitvoerden, leerden ze echter dingen als hypothese aan te nemen, af te leiden en empirisch te denken en uiteindelijk begonnen ze uit zichzelf te vragen ‘waarom?’ en ‘hoe?’. Dit deed echt hun nieuwsgierigheid en belangstelling ontbranden.
- 2 “ Kinderen hebben een grotere kans om hun communicatieve vaardigheden in een vreemde taal te ontwikkelen en te leren hoe ze nieuwe technologieën moeten gebruiken, als dit in een vroeg stadium wordt gedaan. Kinderen zien overeenkomsten en gebruiken positieve en vriendelijke modellen om te leren. Bovendien leren ze ook gemakkelijk om ICT te gebruiken. De vakken en de manieren waarop ze activiteiten uitvoeren, bestrijken alle gebieden van de activiteiten van een kind maar ook het niveau van de perceptie van een kind. Alle taken zijn gericht op de ontwikkeling van het onderwijs van het kind op een vakoverstijgende manier. Ook werden alle activiteiten sterk gesteund door de ouders die de ontwikkeling van het project online volgden.
- 3 “ Spellens zijn integraal onderdeel van het project omdat kinderen bordspellen maken, puzzels gemaakt van digitale plaatjes, films, interviews en e-cards. Individueel maakten ze ook meetinstrumenten en modellen (bijv., zonnewijzers, kompassen, thermometers, enz.). Ze discussiëren, onderhandelen, redeneren, beslissen over inhoud, maken mindmaps, organiseren ruimte en richten die in voor toneelstukken en maken opnames van hun handelingen.
- 4 “ Ja, omdat we al vanaf het begin in eTwinning actief zijn. Projectwerk heeft ons ervan overtuigd dat het gebruik van ICT in het onderwijs van heel jonge kinderen mogelijk is en, bovendien, noodzakelijk. Daarnaast ontwikkelt het ook de vaardigheden van zowel de kinderen als de leerkrachten die met hen werken.
- 5 “ eTwinning-projectwerk geeft veel voldoening wanneer alle partners met gelijke betrokkenheid aan het project werken en alle materialen uitwisselen en publiceren. Het is belangrijk te zoeken naar gratis hulpmiddelen, ze te leren kennen en te gebruiken, om de resultaten van het werken met kinderen te verwerken aangezien niet alle partners gemakkelijk toegang hebben tot professionele en tegelijkertijd dure software en hulpmiddelen. Een belangrijk element, ten slotte, is het project in de media te promoten en de resultaten op het internet te publiceren.

My town, your town. Our lives in a Calendar

Vakoverstijgend

eTwinning-Prijs 2008 Eersteprijswinnaar

Partners	Sue Burgon , Backworth Park Primary School, Verenigd Koninkrijk Aurora Gay , CEIP Virxe da Luz, Spanje
Leeftijd leerlingen	10-11
Duur	Drie maanden
Thema's	Vakoverstijgend, Europa, cultuur, tradities
Talen	Engels, Spaans
Hulpmiddelen	TwinSpace, internet, e-mail, documenten, digitale foto's, audio
URL	www.northtynesideict.org.uk/item.asp?CID=46565

Wij waren blij dat we via het eTwinning-portaal werden uitgenodigd om met een school in Galicië, in Noord Spanje, te werken aan een gezamenlijk project, waarbij we een gemeenschappelijke kalender zouden maken en tegelijkertijd nieuwe vrienden zouden kunnen maken. Dit maakte communicatie via een veilige website mogelijk met toegang tot bulletinboards, e-mail, forums, enz. We konden ook via het portaal plaatjes en werk van de kinderen uploaden en delen. Het portaal diende als centraal communicatiepunt en ook als centraal magazijn waar we materiaal konden plaatsen en vervolgens selecteren om individuele kalenders te maken die werk verzamelden van beide scholen.

Pedagogische waarde

De kinderen moesten een beroep doen op een breed scala aan vaardigheden om bij te dragen aan een multimedia-, uit meerdere taken en stappen bestaand project, dat hen vroeg besluiten te nemen, samen te werken en te opereren in een omgeving die meer leek op een echte werkplek dan een traditioneel klaslokaal. Vaardigheden werden waar nodig gedeeld, meningen werden gevraagd en over afspraken werd onderhandeld. Ze werden zich ook bewust van auteursrecht- en e-veiligheidskwesties met betrekking tot beelden en tekst op het internet.

Effect

De kinderen waren verrast en verheugd te ontdekken dat ze veel dingen gemeen hadden, zoals huisdieren, vrienden, familie en interesses. Daarentegen hadden ze enigszins andere opvattingen over eten, bijvoorbeeld. Ze namen hun eigen ontwerpbeslissingen over de pagina's van hun kalender en leverden constructieve kritiek op elkaars werk alvorens de ontwerpen af te ronden. Elke school produceerde, met de materialen van elk land, zijn eigen versies van de kalenders, die zijn uitgeprint. Het project gaf de kinderen veel ervaringen, veel meer dan we verwacht hadden, en we hebben nu het vertrouwen en de vaardigheden om de ervaring van onze kinderen verder te versterken en activiteiten te ontwikkelen om een bredere mondiale dimensie te omvatten.

Tips

Hou rekening met de tijdschaal en vergeet niet dat schooltrimesters van land tot land verschillen. Hou rekening met verschillen in ICT-vaardigheden en met wat uploaden van werk thuis.

Interviews met leerkrachten: Sue Burgon en Aurora Gay

- 1 “ De grootste uitdaging voor mij was aan de slag te gaan en een aanvankelijke tegenstand te overwinnen! Met het al overladen rooster in gedachten dacht ik dat het moeilijk zou worden; hoe meer we echter werkten met eTwinning, hoe meer we ons realiseerden dat we de meeste gebieden van het leerplan konden integreren in een echte en spannende context. Een andere uitdaging was mijn gebrek aan zelfvertrouwen om de TwinSpace te gebruiken; in het begin liet ik het uploaden en het in contact treden met Spanje in grote mate over aan mijn IT-adviseur maar geleidelijk ontwikkelde ik mijn eigen vertrouwen. De kalenders waren vóór de zomervakantie klaar maar het effect op de leerlingen en hun plezier en enthousiasme voor het werk duurde in het nieuwe schooljaar voort. De leerlingen werkten met plezier in hun eigen tijd en ontwikkelden hun eigen ideeën zoals het maken van videopresentaties tijdens de middagpauze.

Sue Burgon, Verenigd Koninkrijk

- 2 “ Absoluut! Interculturele uitwisseling doet ons goed, terwijl we informatie uitwisselen, versterken we ook onze eigen identiteit. Het is ongetwijfeld ook nuttig geweest om ons erfoed te waarderen en dat van anderen te respecteren, en zo tot de conclusie te komen dat verschillen eerder een voordeel zijn dan een probleem.

Aurora Gay, Spanje

3 “ Het project bestreek op heel natuurlijke wijze een reeks leerplaneisen. De bij het project betrokken taalvaardigheden omvatten een groot gebied: spreken en luisteren om te discussiëren over ideeën en het maken van audio- en video-opnames; lezen en schrijven om onderzoek uit te voeren en materiaal te produceren en bewerken; kunst en ontwerp om de kalenders en brochures te maken; aardrijkskunde geschiedenis om te leren over lokale gebieden, enz.

Sue Burgon, Verenigd Koninkrijk

“ Omdat ik de leiding heb over ICT en Engels, was het hoofddoel communicatieve competentie te bereiken in het Engels en het gebruik van nieuwe technologieën te verbeteren. Dankzij het project zijn we erin geslaagd te werken met echte materialen en waren de lessen 'levendiger'; het ging niet alleen maar om luisteren naar een cd, ze luisterden naar hun vrienden. Leesmateriaal werd geschreven door Engelse kinderen die ons vertelden over hun gezinsleven, hun smaken, schoolactiviteiten, het verhaal van steden, enz. Ze hielpen elkaar – en slaagden er zelfs in ouders en de burgemeester bij de activiteit te betrekken!

Aurora Gay, Spanje

4 “ eTwinning heeft een enorme invloed gehad op de manier waarop wij ICT op school gebruiken. We beschouwden ICT al als een sterk punt, maar het project heeft ons laten zien hoeveel meer we wel zouden kunnen bieden. De kinderen een echt publiek geven en een doel voor hun werk verhoogde plezier, motivatie en het beste van alles was dat iedereen erbij hoorde omdat alle leerlingen eraan konden bijdragen.

Sue Burgon, Verenigd Koninkrijk

“ Ik heb ICT altijd verdedigd en in deze zin is mijn overtuiging door dit project versterkt, heb ik contact gekregen met andere professionals, ervaringen gedeeld en technieken en nieuwe methodes geleerd die invloed hebben gehad op mijn lesaanpak.

Aurora Gay, Spanje

5 “ Het gebruik van eTwinning als onderwijsinstrument is spannend voor zowel leerlingen als leerkrachten. Probeer het – het is leuk!

Sue Burgon, Verenigd Koninkrijk

“ Bedenk je niet; doe het, omdat ik je kan verzekeren dat de leerlingen er grote voordelen en voldoening uit zullen halen. Het enige nadeel is de tijd die je eraan moet besteden omdat je eerst met iets eenvoudigs begint en de leerlingen vervolgens om meer vragen. De ervaring is zeer positief geweest; leerlingen hebben plezier in leren en zijn absoluut gemotiveerd. Multiculturalisme, samenwerking, respect en tolerantie zijn in dit soort projecten werkelijkheid geworden.

Aurora Gay, Spanje

Music Helps Us Live Vakoverstijgend

Partners **Nadezda Kadlecova,**
Gymnasium Ceska Lipa,
Tsjechië
Eleni Kostopoulou,
Kavasila High School,
Griekenland

Leeftijd leerlingen 13-15

Duur Een schooljaar

Thema's Muziek, Engels, kunst,
aardrijkskunde, geschiedenis,
ICT

Taal Engels, Tsjechisch, Grieks

Hulpmiddelen TwinSpace, digitale foto's, chatten,
audio- en videoconferencing, blog, e-mail

URL <http://twinspace.etwinning.net/launcher.cfm?lang=en&cid=9069>
<http://musichelpsuslive.blogspot.com>
<http://et-friendship.blogspot.com>

Dit is een samenwerkingsproject gebaseerd op muziek. Dit thema is gekozen omdat muziek mensen helpt op een leuke en prettige manier energiek te blijven, elkaar te leren kennen en in contact te komen met andere Europese culturen en tradities. De leerlingen stellen zich eerst per e-mail voor en geven vervolgens een inleiding over volksliedjes uit hun eigen land. In de lessen Engels vertalen zij de liedjes en dan sturen zij beide versies op; in de lessen kunstzinnige vorming maken zij illustraties bij de liedjes; deze illustraties worden in gesneden en op de TwinSpace gezet. Ten slotte schrijven zij tijdens de muzieklessen de teksten uit, oefenen ze de liedjes, maken ze audiobestanden en sturen ze al het materiaal naar hun partners.

Doelen

- Op een aantrekkelijke manier muziek, Engels, kunst en ICT leren.
- Verschillende culturen en culturele verschillen begrijpen.
- Relaties met andere personen opbouwen en onderhouden.
- Etnische herkomst verkennen.

Pedagogische waarde

De pedagogische inhoud van het project was van enorm grote waarde. Door het project kregen de leerlingen een unieke gelegenheid om ieder naar zijn eigen talenten mee te doen: sommige leerlingen kunnen goed zingen, terwijl andere goed zijn in kunst, in het spreken van vreemde talen, op de computer van alles voor elkaar krijgen, digitale foto's maken, etc. Ze hadden allemaal de kans om hun sterke kanten te laten zien en ook om die nog verder te verbeteren en te ontwikkelen. De leerkrachten deelden pedagogische ideeën, methoden en waarden met elkaar, en probeerden elkaars leerplan in het project te verwerken. Kortom, het was een zeer motiverend project en het heeft een relatie tussen de partners tot stand gebracht zodat ze als groep konden samenwerken om kennis te verwerven.

Effect

Het effect van het project was enorm. De leerkrachten hebben een Europese dimensie in hun lessen gebracht en de lessen daardoor aantrekkelijker gemaakt. De leerlingen beseften dat volksliedjes mooi zijn en dat ze voor verdere generaties behouden moeten blijven. Het project had als resultaat dat leerlingen hun vaardigheden in het samenwerken in groepsverband konden verbeteren. Het heeft hen ook geholpen respect voor elkaar te krijgen en te accepteren dat we allemaal verschillend zijn. Het schoolpersoneel is in contact gekomen met andere onderwijssystemen en andere denkwijzen, en heeft die in hun manier van lesgeven toegepast. De hele schoolgemeenschap staat nu meer open voor Europese kwesties, en de plaatselijke gemeenschap ook. De belangstelling voor Europa met zijn verschillende volkeren is toegenomen.

Tips

Aarzel niet om innovatief te zijn. Probeer nieuwe lesbenaderingen uit en maak je lessen zo fris en levendig als de kinderen aan wie je lesgeeft. Wees creatief en geniet van het lesgeven. De resultaten, waar je veel van kunt leren, zullen snel duidelijk worden.

Interview met : Eleni Kostopoulou

- 1 “ Er waren veel uitdagingen. Bijvoorbeeld om twee verschillende culturen dichter bij elkaar brengen en verschillen en overeenkomsten op het spoor komen. Maar de belangrijkste uitdaging was, naar mijn idee, om een innovatieve leermethode uit te proberen, die met een Europese collega te delen en onze leerlingen te stimuleren iets te weten te komen over Europese culturen, terwijl ze tegelijkertijd hun technische vaardigheden ontwikkelden.

2 “ Zeer zeker. Ons project heeft leerlingen geholpen vaardigheden te ontwikkelen voor het dagelijkse leven en interculturele communicatie. Dit vereiste betrokkenheid van elke leerling in elke fase. Zij hebben geleerd sociaal en persoonlijk te communiceren, besluiten te nemen, materiaal te beoordelen, compromissen te sluiten, andermans denkwijzen en tradities te accepteren en waardering te hebben voor elkaars cultuur.

3 “ Het was niet moeilijk ons eTwinning-project in het leerplan te integreren, met name tijdens de lessen muziek, kunstzinnige vorming en Engels, zoals hierboven al beschreven, evenals tijdens de ICT-lessen, waar leerlingen hun vaardigheden verbeterden om nieuwe technologieën te gebruiken. Omdat het hele project perfect was geïntegreerd in het curriculum, heeft het de lessen heel leerzaam en leuk gemaakt voor zowel leerlingen als ook de leerkrachten.

4 “ Dit project heeft ons beeld van onze lesmethoden absoluut veranderd. We hebben ons gerealiseerd dat onze lessen heel erg interessant zijn geworden door over de traditionele manier van lesgeven heen te stappen en innovatieve lesmethoden te hanteren, zoals het gebruik van ICT. De kijk op het dagelijks leven, die onze leerlingen door het eTwinning-project is aangeboden, is een heleboel waard. Zij vinden het heerlijk om in een echte omgeving met andere kinderen uit Europese landen te werken. Dat is heel spannend voor hen en zij zijn niet alleen bereid kennis op te doen, maar ze vragen er ook naar.

5 “ Ik beveel leerkrachten heel serieus aan niet te aarzelen en te zorgen dat ze zelf én hun leerlingen én zelfs andere collega's bij eTwinning-projecten worden betrokken, want deze projecten zijn een nieuwe, progressieve manier om constructivistisch lesgeven te bevorderen. Leerkrachten zouden bereid moeten zijn om onderwijsvernieuwingen te gaan toepassen, samenwerkingsprojecten te starten en nieuwe leerpaden voor leerlingen te openen. De gevoelens en ideeën die met andere medeleerkrachten worden gedeeld, scheppen sterke banden tussen Europese landen.

e-Bridging past and present Vakoverstijgend

Partners **Ellen Huybrechts, Irène Indemans**, Middenschool H. Hart, België
Marie-Christine Gerard, Collège Jean de la Bruyère, Tours, Frankrijk
Rasa Pliniene Kairiu, Pagrindine mokykla, Siauliai, Litouwen

Leeftijd leerlingen 12-13

Duur Een schooljaar

Thema's Milieustudies, geschiedenis, tradities, vreemde talen, vakoverstijgend

Taal Engels

Hulpmiddelen Chatten, forum, PowerPoint, video, digitale foto's, e-mail

URL Meer informatie is te vinden op www.etwinning.net

Wij wilden de huidige manier van leven van jongeren vergelijken met de leefwijze van een jongere van vijftig jaar geleden. De nadruk lag op duurzame ontwikkeling, milieu en gezondheid. De kinderen werkten met oudere mensen samen om hun ervaringen te verzamelen. We hebben informatie behandeld en vergeleken over de volgende onderwerpen:

- e-partner en ik; presentatiekaart en brief;
- mijn familie – stamboom en 'gezonde verjaardag';
- mijn huis – mijn huis en energ(ie)tisch huis / mijn schoolleven – schoolritme;
- 'natuurlijke school' / mijn vrije tijd – de activiteiten in mijn vrije tijd en gezonde en energiebewuste vrijetijdsactiviteiten.

Doelen

Vakoverstijgende doelen: milieuonderricht, gezondheidsonderricht en sociale vaardigheden.

Pedagogische waarde

De leerlingen maakten een 'levenservaringenboek', waarin zij hun manier van leven vergeleken met die van hun oudere partner en hun partners in Litouwen en België.

Effect

Het project heeft het bewustzijn bij leerlingen over milieukwestie, over Europees burgerschap en over Europese waarden versterkt. Door het groepswerk ontstond er een echte band tussen de generaties.

Tips

'Denk groot, begin klein' – als je aan een nieuw onderwerp, dat een heel schooljaar duurt, begint met een nieuwe groep leerlingen, is dit een absolute voorwaarde voor succes! Er is een heleboel tijd nodig om met een oudere e-partner te communiceren en zijn/haar 'levenservaringenboek' te ontwikkelen. Het is aan te raden dat je een voorbeeld maakt van het eindproduct en vertelt dat het levenservaringenboek aan het eind van het schooljaar aan de e-partner cadeau wordt gegeven. Zo zullen doel en inhoud duidelijker zijn voor beiden: de leerkracht en de leerlingen. Het begin van het project is gemakkelijker als je vanaf het allereerste begin precies weet wat er wordt verwacht. Je moet de balans in de gaten houden tussen e-communicatie (met internationale partners) endirecte communicatie in het dagelijks leven (met een oudere e-partner thuis) terwijl je aan het project werkt. De e-partner op school uitnodigen en hem/haar laten praten over levenservaringen ten aanzien van milieu- en gezondheidszaken kan het bewustzijn van de leerlingen op die terreinen echt verbeteren.

Aspects of Religion in Europe Vakoverstijgend

eTwinning-Prijs 2008 Tweede prijs

Partners

Diamantoula Naka, 2nd

High School of Kozani,
Griekenland

Ella Myhring, Højby Skole,
Denemarken

Hilde Van Ouytsel,
Sint-Ursula-Instituut,
België

Leeftijd leerlingen

11-15

Duur

Een schooljaar

Thema's

Engels, godsdienstonderwijs,
burgerschap, ICT

Taal

Engels

Hulpmiddelen

Wiki, blog, fotoverhaal, PowerPoint, Word, internet

URL

<http://aspectsofreligion.wikispaces.com/>
<http://re-twinproject.blogspot.com/>

Met de hulp van hun leerkrachten verzamelden leerlingen uit verschillende landen informatie over en deden zij onderzoek naar verschillende elementen uit religies, zoals tempels, heilige voorwerpen, feestdagen, manieren van leven, ideeën en waarden. Door een gemeenschappelijk onderwerp te bestuderen en materiaal uit te wisselen deden de leerlingen kennis op over verschillende aspecten van de verschillende godsdiensten en kregen zij een indruk veelheid aan symbolen binnen het religieuze leven. Er was speciale aandacht voor het gebruik van nieuwe technologie bij het bereiken van de projectdoelen.

Doelen

Het hoofddoel was de leerlingen te helpen bij het begrijpen van de veelheid aan en variëteit van religieuze symbolen, die er bestaan, aangezien we leven in een multiculturele Europese maatschappij. Zij kregen begrip voor de manieren waarop maatschappijen rond godsdienst gebouwd kunnen worden en voor het effect van godsdienst op menselijk gedrag en denkwijzen. Leerlingen krijgen op deze manier wederzijds begrip en respect voor verschillende meningen in Europa.

Pedagogische waarde

In een wereld die snel verandert door het gebruik van technologie heeft het project de leerlingen en leerkrachten geholpen vertrouwd te raken met deze nieuwe hulpmiddelen en de mogelijkheden daarvan te verkennen. Dit heeft hun toegang gegeven tot nieuwe vaardigheden die niet altijd aan bod komen binnen het bestaande schoolleerplan. Door te leren via persoonlijk contacten met andere leerling(en) en uitwisseling met elkaar heeft dit samenwerkingsproject de muren rond het klaslokaal afgebroken en leerlingen geholpen op een ontspannen manier te leren, terwijl de school zich flink kon openstellen voor de maatschappij.

Effect

De leerlingen kregen voor het eerst de gelegenheid te ontsnappen aan de theoretische benadering van godsdienstonderwijs en te leren over andere godsdiensten, terwijl ze tegelijkertijd de diversiteit leerden te begrijpen en respecteren. Zij hebben nieuwe hulpmiddelen gebruikt, zoals internet, wiki's en blogs, en zijn vertrouwd geraakt met andere, zoals digitale camera's, scanners en voicerecorders. Ze hebben ook geoefend met Engels spreken en schrijven. De leerkrachten raakten op hun beurt vertrouwd met twee nieuwe hulpmiddelen (wiki's en blogs) en die hebben zij nu tot hun beschikking voor nieuwe projecten. Zij hebben ook hun lesprogramma verrijkt met origineel materiaal, dat door hun eigen leerlingen is gemaakt.

Tips

Wees heel duidelijk bij het uitleggen van je verwachtingen aan je partner. Wees flexibel en sta open voor veranderingen op het moment dat iets niet goed in de eigen situatie lijkt te werken. Het bouwen en aanpassen van documenten in een wiki heeft het gemeenschappelijke gevoel binnen onze groep versterkt en groepsleden in staat gesteld gezamenlijk op elkaars werk voort te bouwen.

Interview met : **Diamantoula Naka en Ella Myhring**

1 | “ De belangrijkste uitdaging die wij zijn tegengekomen, was het samenwerken bij dit moeilijke onderwerp met behulp van nieuwe hulpmiddelen als blogs en wiki's.

2 | “ Wij hebben geprobeerd in ons lesmateriaal onderwerpen over andere godsdiensten of dogma's te verwerken.

- 3 “ Het was echt vernieuwend om dit te doen met gebruik van nieuwe technologie, en het was een gelegenheid voor de leerlingen om hun horizon te verbreden. Wij hebben creativiteit, verbeelding en dialoog in het werk van de leerlingen gecombineerd voor morele onderwerpen. Daarbij werkten ze in een vreemde taal en met nieuwe technologieën. Het gebruik van web 2.0-hulpmiddelen heeft leerlingen en leerkrachten een gelegenheid geboden vertrouwd te raken met deze nieuwe technologie, zodat ze die nu in hun dagelijks werk kunnen gebruiken.
- 4 “ Het project is tijdens het schooljaar ontwikkeld binnen het kader van godsdienstonderwijs, en afzonderlijke onderdelen hebben hoofdstukken van het schoolboek aangevuld, zoals kerkelijke kunst, de verspreiding van het christendom in West-Europa, etc. Het werk van de leerlingen werd een studieobject in de samenwerkende scholen met als resultaat een aanzienlijke toename van belangstelling bij de leerlingen. Deze merkten ook voor het eerst dat nieuwe technologieën belangstelling op dit gebied kan aanwakkeren.
- 5 “ Dit project heeft ons de gelegenheid gegeven om wiki's en blogs in ons lesgeven uit te proberen. Wij hebben ontdekt dat we ze op verschillende manieren voor verschillende onderwerpen met interessante resultaten kunnen gebruiken, en dat onze leerlingen ze eenvoudig kunnen interpreteren. Aarzel nooit om nieuwe hulpmiddelen in je eTwinning-projecten in te zetten: er kan een nieuwe wereld van leren voor jou en je leerlingen open gaan.

Sharing our world - Condividere il mondo

Talen

Partners	Monika Kiss and Mihályné Kádár , Orczy István Általános Iskola, Hongarije Laura Maffei , Scuola Secondaria di primo grado "Arnolfo di Cambio", Italië
Leeftijd leerlingen	7-13
Duur	Twee jaar +
Thema's	Europees burgerschap, talen, geschiedenis, aardrijkskunde, kunst, ICT
Taal	Engels, Italiaans
Hulpmiddelen	TwinSpace, video's, podcasting, audio- en videoconferencing, blog, PowerPoint, e-mail, brieven
URL	http://twinspace.etwinning.net/launcher.cfm?lang=en&cid=9329 http://orczyisk.extra.hu/fooldal.html#etwinn http://et-friendship.blogspot.com

Het project bood de kans voor vergelijking en uitwisseling van activiteiten tussen de leerlingen van beide scholen. De kern van ons project is de betrokkenheid van de hele omgeving: familie, leerlingen en leerkrachten, en er werden persoonlijke relaties tussen leerkrachten en leerlingen gelegd. Op elke school zijn er **eTwinning** evenementen georganiseerd waarbij alle deelnemers actief betrokken waren. Het resultaat was dat plaatselijke gemeenten steeds meer betrokken raakten in het project en de motivatie van de leerlingen heel groot was.

Doelen

- Leren waarden, cultuur en identiteit te delen.
- Leerlingen voorbereiden op een Europese toekomst.
- Een Europese dimensie in de schoolleerplannen aanbrengen.
- Cultureel begrip en culturele integratie onderwijzen.
- Taalvaardigheid bevorderen.

Pedagogische waarde

Het project bood kansen voor intercultureel leren in een realistische context, door uitwisseling van ervaringen, ideeën en tradities tussen leerlingen. Om de leerlingen in hun manier van uitdrukken zo vrij mogelijk te laten, zijn alle communicatiemiddelen gebruikt, waaronder muziek, dans, zingen, schilderen, schrijven en praten. Het belangrijkste pedagogische succes van het project was dat het mogelijk werd veel aspecten van culturen te bestrijken en bruggen te slaan tussen landen en verschillende disciplines. Via de leerlingen is er intercultureel begrip tussen volwassenen ontstaan, terwijl families en gemeenschappen er rechtstreeks bij betrokken werden.

Effect

De motivatie van de leerlingen is toegenomen, omdat ze aan het leren waren op een prettige en speelse manier. Alle leerlingen met verschillende sociale en culturele achtergronden werden bij dit project betrokken. Het project heeft de hele gemeenschap een realistisch beeld gegeven van de manier van leven van een Europese tiener. Door de hele school en alle gemeenschappen bij het project te betrekken is de kwaliteit van het lesgeven en deelname aan Europese programma's toegenomen.

Tips

De verspreiding van de resultaten was van doorslaggevend belang, evenals de gebruikte kanalen, zoals televisie, kranten, blogs, radio en speciale evenementen. Inderdaad, als de gemeenschap en de familie niet van het project af weten, kunnen zij er ook niet bij betrokken worden. Ook is het tonen van het werk van leerlingen buiten school voor hen heel stimulerend. De Italiaanse en Hongaarse leerkrachten hebben allebei meegedaan aan elkaars schoolseminars en -ontmoetingen om over het project te praten en hun ideeën, doelen en resultaten uit te wisselen. Op die manier konden ook andere leerkrachten gemotiveerd worden om deel te nemen aan Europese ervaringen.

Interview met: **Laura Maffei en Monika Kiss**

1 “ Ik moet zeggen dat de belangrijkste uitdaging was de hele school, families en de gemeenschap erbij betrokken te krijgen. De leerlingen waren geen probleem, want die waren vanaf het allereerste begin enthousiast over het project. Wij zijn die uitdaging zo te lijf gegaan: het was hun enthousiasme, dat uiteindelijk zorgde voor de steun van de ouders. Een andere uitdaging was de Europese dimensie in de schoolleerplannen te krijgen, wat in zekere zin de rol van een leerkracht verandert: die moet namelijk een breder assortiment aan activiteiten en doelen introduceren. In dit geval was het de eTwinning gemeenschap, die mij via forum en chatten heel erg heeft geholpen, want ik kon mijn voordeel doen met de ervaring en de ideeën van collega's uit heel Europa.

Laura Maffei, Italië

“ Tijdens de twee jaar van het project was het heel belangrijk de belangstelling en motivatie van de leerlingen vast te houden. Mijn grootste uitdaging was waarschijnlijk leerlingen met een moeilijke sociaaleconomische achtergrond erbij te betrekken en hun motivatie voor het leren te vergroten. Ik denk dat ik daarin ben geslaagd door de voortdurende communicatie over en weer met de partnerleerlingen; als de leerlingen begrijpen dat zij een vreemde taal gebruiken om actief met vriendjes te communiceren, raken ze meer betrokken bij het hele leerproces.

Monika Kiss, Hongarije

2 “ Dit was inderdaad mijn hoofddoel en ik heb mijn best gedaan om dat te bereiken. Natuurlijk kun je niet verwachten deze resultaten al na slechts twee jaar volledig te kunnen waarnemen. In elk geval voelden mijn leerlingen zich erg betrokken bij de projectactiviteiten en konden we een sterke ontwikkeling waarnemen in hun ICT-vaardigheden en een verbetering van hun taalvaardigheid. Ook heb ik geprobeerd hun belangstelling te vergroten voor het leren kennen van verschillende culturen, voor het leggen van nieuwe contacten, het verkennen van hun Europese identiteit en het vergelijken van verschillende culturen. Ik denk dat de openheid van de leerlingen, hun nieuwsgierigheid en de houding ten opzichte van Europa ook beschouwd kunnen worden als deel van de belangrijkste vaardigheden die zij in het project hebben geleerd. Ze zullen deze vaardigheden vervolgens in het dagelijkse leven en interculturele communicatie kunnen toepassen

Laura Maffei, Italië

“ In mijn ervaring kunnen leerlingen, als zij een taal niet alleen uit boeken maar ook door contact met andere leerlingen leren, een beter begrip ontwikkelen voor hun eigen cultuur en voor die van de ander. Op deze manier behaalt de leerling vaardigheden die uiterst nuttig zijn voor het dagelijkse leven en interculturele communicatie.

Monika Kiss, Hongarije

3 “ Het eTwinning-project was onderdeel van onze schoolleerplannen. Ik heb gewoon mijn vakken op een andere manier gegeven, een manier die beter aansloot bij de behoeften en belangstelling van mijn leerlingen. Het project heeft mij nieuwe hulpmiddelen en strategieën aangereikt, zodat mijn leerlingen op een prettige manier konden leren en tegelijkertijd leerden hoe ze moesten leren.

Laura Maffei, Italië

“ Door e-mail, brieven schrijven, forums en chatten kon ik met mijn leerlingen aan grammatica werken. Tegenwoordig worden video, cd's en andere ICT-faciliteiten breed gebruikt bij het leren van talen. Dus ik heb gewoon mijn voordeel gedaan met het eTwinning-project om zo de taal en cultuur op een motiverender wijze te doceren.

Monika Kiss, Hongarije

4 “ Ook vóór dit project gebruikte ik al ICT in de klas, maar de gelegenheid om ICT voor werkelijke communicatie te gebruiken was voor de leerlingen net zo motiverend als voor mij. Ik heb door de vergelijking en samenwerking met de partners mijn eigen ICT-vaardigheid ook vergroot, mijn manier van lesgeven verbreed, en samen met mijn leerlingen en collega's nieuwe wegen en nieuwe strategieën gevonden.

Laura Maffei, Italië

“ Ik denk dat dit project mij tot een betere docent heeft gemaakt, dichter bij de leerlingen en hun belevingswereld. Natuurlijk heb ik ook mijn vaardigheden op het gebied van ICT, teamwork en motivatie verbeterd

Monika Kiss, Hongarije

5 “ Bij ons op school word ik beschouwd als een eTwinning verslaafde! Na drie jaar in de eTwinning gemeenschap probeer ik altijd mijn collega's ervan te overtuigen dat ze ook met een project moeten beginnen. Ik zeg altijd: 'Probeer het eens, en dan begrijp je het.' Ik geloof dat leerkrachten te vaak afgeschrikt worden door de uitdaging en spanning bij het invoeren van iets nieuws in de klas. Maar dat is niet nodig. Als ze eenmaal met een project zijn begonnen, ontdekken ze wel dat als je tegen je leerlingen over Europa praat, je het niet hebt over een landkaart, een boek, een staat of een idee, maar over 'echte mensen', en dat is zo'n enorme verandering!

Laura Maffei, Italië

“ Waarom zou je een eTwinning-project moeten beginnen? Misschien wel gewoon omdat je collega's leert kennen uit andere landen, zowel leerlingen als leerkrachten hun ICT-vaardigheden vergroten, een eerste geslaagde activiteit tot een andere leidt, en dan weer een andere... en leerlingen elke keer meer betrokken en enthousiaster worden, je jezelf, je schoolsysteem en je cultuur beter kunt begrijpen dankzij de vergelijking, je de weg kunt plaveien voor toekomstige activiteiten (bv. leerlingenuitwisseling). Dus, gewoon proberen... Het is het echt waard!

Monika Kiss, Hongarije

Podcasting Vakoverstijgend

Partners **Nicolas Falk**, Sackville School,
Verenigd Koninkrijk
Frédéric Grondin, Lycée Paul
Moreau, Frankrijk
Maria Falbo, Liceo Scientifico
G Berto, Italië
Valentina Cuadrado Marcos,
IES Alonso de Madrigal, Spanje

Leeftijd leerlingen 11-18

Duur Een jaar

Thema's Geschiedenis,
cultuur, tradities,
natuurwetenschappen

Taal Engels

Hulpmiddelen Podcasting, blogs, foto- en
video-editing, videoconferencing, whiteboard, RSS-feeds

URL www.andeducation.co.uk/etwinpodcast.htm
www.andeducation.co.uk/blog/

Dit project onderzoekt hoe podcasting als leermiddel kan worden gebruikt. Leerlingen hebben podcasts gemaakt en die met elkaar gedeeld via RSS-feed en andere communicatietechnologieën, zoals een gedeelde leerruimte, blog en een website. Voor het maken van podcasts moesten leerlingen en leerkrachten leren hoe ze het eindproduct moesten opnemen, geluid moesten mixen en het geheel moesten publiceren. Door ze aan een RSS-feed te verbinden konden wij er zeker van zijn dat alle deelnemers de nieuwe podcast bijna onmiddellijk na het uploaden ook kregen. Om iedereen die meedeed te helpen is er een podcasthandleiding geschreven met gebruik van een virtuele leeromgeving (Moodle) als overdrachtsmethode.

Doelen

- Leren en experimenteren met ICT-vaardigheden die betrekking hebben op het maken van podcasts.
- Persoonlijke en leerervaringen uitwisselen met behulp van deze technologie.
- Leermiddelen maken om te delen met verschillende scholen en daarbuiten.

Pedagogische waarde

Eén effect is dat podcasts nu behoren tot het materiaal dat gebruikt wordt ter ondersteuning van de lessen en het leren op veel plekken in het leerplan. Leerlingen maken materiaal in podcastformaat als onderdeel van ICT-leeractiviteiten. Video's van natuurwetenschappelijke experimenten worden buiten de normale schooluren uitgewisseld en bekeken. Dit heeft niet alleen de gelegenheden tot leren uitgebreid tot buiten de school, maar ook alternatieve leerstijlen aangeboord en samenwerking bevordert tussen leerlingen.

Effect

De leerlingen van alle scholen hebben onverwachte voordelen genoten. Zij hebben tijdens verschillende congressen presentaties over het project gegeven aan andere leerkrachten en workshops gehouden over het maken van podcasts. De plaatselijke gemeenschappen rondom de scholen hebben materiaal over gehouden evenementen aan de leerlingen beschikbaar gesteld om daar 'podcast'-opnamen van te maken. Een rechtstreeks effect op het schoolbeleid is dat er nu een onderzoekscommissie is gevormd, die gaat bekijken hoe communicatietechnologieën effectiever in het leerplan kunnen worden ingezet.

Tips

Een project als dit is een geweldige manier om leerlingen actief in het leerproces te betrekken. Samen leren is het begin, en leerkrachten moeten niet bang zijn voor de technologie: soms kunnen leerlingen een handje helpen en de leiding nemen, wat een geweldige oefening is. De nadruk ligt in het begin op de mate waarin de inhoud geschikt is voor het publiek; publiceren met geavanceerdere technieken komt dan later wel. Er zijn websites waar je werk op kunt laten hosten om dat met anderen te kunnen delen, maar de meeste zijn op school beperkt toegankelijk. De TwinSpace is een ideale keus om informatie te delen.

Interview met : Nick Falk

1 “ De jongere leerlingen waren niet vooringenomen en stonden open voor de ervaring. De oudere leerlingen waren gereserveerder en niet op hun gemak, en hadden er meer moeite mee om in de videoconferencing-sessies te communiceren. Zij leken zichzelf academisch of sociaal niet 'zo goed' te vinden in vergelijking met de leerlingen van La Réunion. Dit was een vooroordeel. De communicatie verliep tussen onze jongere leerlingen en de oudere leerlingen in onze partnerschool veel vrijer. Het leeftijdsverschil was geen barrière. Elk gevoel van ongelijkheid voor onze oudere leerlingen was verdwenen op het moment dat zij elkaar in levenden lijve in Verenigd Koninkrijk ontmoetten. Interessant genoeg kwam dit niet voor tijdens het gebruik van de blog en de chatroom.

- 2 “ Het was een geweldige ervaring voor hen. Ze profileren zich sterk en hebben nu meer zelfvertrouwen. Presentaties over het project krijgen veel bijval van deelnemende leerkrachten op ICT-congressen.
- 3 “ Er zijn thema's gekozen die goed aansloten bij leerplangebieden: geschiedenis, natuurkunde, persoonlijk, sociaal en gezondheidsonderwijs, en aardrijkskunde. De leerlingen gebruiken hun mobiele telefoons tijdens de lessen als multimedia-apparaat om foto's, video's en geluidsopnamen te maken van belangrijke aspecten van hun leerervaringen.
- 4 “ Het heeft de manier waarop ICT bij ons op school wordt gebruikt, veranderd. Wij integreren nu de gebruikte technologieën in onze studieprogramma's.
- 5 “ Het is een uitdaging, maar wel een met veel beloningen, veel daarvan onverwacht. Het zal uw lesprogramma opfrissen en het lesgeven versterken. De leerlingen zullen actieve deelnemers worden in hun eigen leren.

The new Europeans: The Two Wooden Dolls Project

Talen

eTwinning-Prijs 2008 Eerste prijs

Partners	Birgitta Flodén, Hässelbygårdsskolan, Zweden Christiane Meisenburg, Siegerland-Grundschule, Duitsland	
Leeftijd leerlingen	(Duitsland) 11 - 16 (Zweden)	
Duur	Anderhalf jaar	
Thema's	Migratie, intercultureel leren, begrijpen en de dialoog voeren	
Taal	Engels	
Hulpmiddelen	Documenten, PowerPoint, foto's bewerken, internet, e-mail, TwinSpace, websites	
URL	www.hasselbygardsskolan.stockholm.se www.siegerland.schule-berlin.net/projects/woodendolls-Dateien/frame.htm http://twinspace.etwinning.net/launcher.cfm?lang=en&cid=13353	

Twee fictieve figuurtjes/leerlingen (de twee houten poppen) worden afgebeeld terwijl ze een nieuw leven beginnen in Berlijn (Duitsland) en Stockholm (Zweden). Trefwoorden voor het project zijn: actief leren, reflectie en voortbouwen op de eigen ervaringen en kennis van de deelnemers/leerlingen, terwijl zij hun eigen land, vrienden en familie verlaten voor een nieuw leven in Europa. Het idee is de nadruk te leggen op de poppen en niet op de leerlingen zelf. De houten poppen en hun vriendjes – niet de leerlingen – delen ervaringen met elkaar en geven uitdrukking aan gevoelens over verschillende thema's. Hierdoor wordt het voor de leerlingen eenvoudiger om open te staan voor gedachten, ideeën en hun eigen ervaringen zonder dat ze te veel van hun eigen leven hoeven prijs te geven.

Doelen

- Doelen van het nationale leerplan op een natuurlijke manier opnemen.
- In het Engels communiceren en de kennis van de taal analyseren en verbeteren door gevoelens en gedachten uit te drukken en te begrijpen.
- ICT in schoolwerk gebruiken.
- Samen leren.

Pedagogische waarde

De grensoverschrijdende communicatie en het delen van ervaringen tussen jongere en oudere leerlingen werkte heel goed en heeft waarschijnlijk hun begrip van nieuwe en onbekende situaties vergroot. De combinatie van het gebruik van Engels als een gemeenschappelijke taal voor de communicatie en het gebruik van computers door de leerlingen, die in sommige gevallen erg weinig ICT-ervaring hadden, was heel succesvol. De leerlingen dachten na over en namen verantwoordelijkheid voor hun leren en planden het projectwerk, voerden het uit en evalueerden het zowel zelfstandig als in samenwerking met anderen.

Effect

Het projectwerk eiste veel creativiteit en bood de leerkrachten de kans nieuwe ideeën en methoden uit te wisselen voor verdere schoolprojecten. Het project was voor alle betrokkenen een inspirerende en stimulerende ervaring. De taal- en ICT-vaardigheden van de deelnemers zijn vooruitgegaan. Het resultaat was dat de leerlingen een toenemende belangstelling toonden in het uitvoeren van computer- en projectwerk. Als leerkracht hebben wij een echte EU- en werelddimensie ervaren in het schoolwerk en die is door het hele project heen aanwezig gebleven.

Tips

ICT kan tijd kosten; houd daarom het project binnen het leerplan, en 'planning' is het belangrijkste trefwoord. Heb regelmatig contact met de projectpartner en kom, als dat mogelijk is, een keer bij elkaar voor het plannen en om elkaar te leren kennen. Maak een gedetailleerder plan voor de leerlingen ('het project binnen het project'). Elk thema volgt een zeker patroon – je werkt in de klas met tekst, illustraties, reacties opschrijven, en dat wordt gedocumenteerd in presentaties, blogs, de TwinSpace en websites. Houd het eenvoudig. Niet overdrijven. En vooral, wees flexibel: als er iets misgaat, probeer het dan op een andere manier.

Interview met: **Birgitta Flodén** en **Christiane Meisenburg**

1 “ De twee poppen waren de hoofdfiguren en ze fungeerden met hun vriendjes als de stem van onze leerlingen. Daarom was het belangrijk ‘trouw’ te blijven aan de kennis en ervaringen van onze leerlingen, en niet van de gegeven thema’s af te wijken. Dat was voor mij de grootste uitdaging.

Birgitta Flodén, Zweden

“ Ik zou zeggen dat de immigrantenachtergrond van de leerlingen van beide klassen een uitdaging was. Eén doel van het project was de eigen problemen van de leerlingen en problemen van de families in het vreemde land te identificeren en weer te geven met ‘houten poppen’.

Christiane Meisenburg, Duitsland

2 “ Ik hoop dat de leerlingen het gevoel hebben gehad dat hun verschillende achtergronden belangrijk zijn – een kwaliteit om trots op te zijn, iets wat een belangrijke rol heeft gespeeld in de interculturele communicatie van het project. Zij hebben zeker ICT-vaardigheden ontwikkeld en hun belangstelling geuit in nog meer projectwerk. Dit zal in elk geval het begin zijn van iets nuttigs voor de toekomst.

Birgitta Flodén, Zweden

“ Het project heeft laten zien dat leerlingen hun problemen kunnen identificeren en presenteren. Uit de reacties van de partners bleek dat zij het konden begrijpen. Tijdens het eTwinning kamp konden zij laten zien dat zij in het echte leven in zijn voor interculturele communicatie.

Christiane Meisenburg, Duitsland

3 “ Toen ik het Zweedse nationale leerplan bestudeerde, besepte ik dat heel wat van de eisen daarin al in het project zaten, maar toch was het een uitdaging om voldoende tijd voor het project te vinden, omdat ‘gewoon’ schoolwerk en de alledaagse gang van zaken op school veeleisend zijn en veel tijd vergen. Een ideale situatie zou zijn als projectwerk, internationale/interculturele communicatie en ICT volledig als vak werden geaccepteerd en vastgesteld voor alle scholen.

Birgitta Flodén, Zweden

“ In ons lesrooster wordt er twee uur per week besteed aan ‘focuslessen’. In deze lessen hebben wij ons eTwinning-werk gedaan. Het hoofd van onze school stond erachter en het was stevig geïntegreerd in het schoolleerplan. In Berlijn is eTwinning het hoofdproject van het ‘eEducatie-masterplan’.

Christiane Meisenburg, Duitsland

4 “ Ik heb een breder beeld gekregen van mijn werk en ik zal waarschijnlijk meer dan voorheen uitdagingen aangaan en daar ook om vragen. ICT is een vanzelfsprekend hulpmiddel geworden in mijn dagelijks werk; maar ik zie de noodzaak voor niet-ICT-hulpmiddelen ook. Verschillende hulpmiddelen voor verschillende situaties. Mijn houding ten opzichte van het gebruik van ICT heeft hoogstwaarschijnlijk ook gevolgen voor mijn lesmethoden. De kennis van andere eTwinning-projecten heeft mij nieuw inzicht gegeven.

Birgitta Flodén, Zweden

“ Sinds wij in eTwinning zijn begonnen te werken is het gebruik van ICT bij het lesgeven voor mijn leerlingen en voor mij dagelijkse kost. We gebruiken ons interactieve schoolbord in de klas, we zoeken dingen op op internet en integreren interactief lesmateriaal.

Christiane Meisenburg, Duitsland

5 “ Bedenk dat het heel leuk en stimulerend is en daardoor dus goed voor jou, je school en schoolwerk. eTwinning is niet een kwestie van ingewikkelde ICT-handelingen en -hulpmiddelen. Neem voor advies contact op, praat of e-mail met leerkrachten die eTwinning ervaring hebben. Betrek het hoofd van je school erbij en probeer projecttijd te krijgen als onderdeel van je schooluren

Birgitta Flodén, Zweden

“ Ik zou willen zeggen dat eTwinning-projecten uitstekend zijn voor de motivatie om talen te leren. Ze bieden een gelegenheid voor veel leerlingen met een immigrantenachtergrond om interculturele vaardigheden te ontwikkelen en nieuwe kansen te scheppen. Wij leren allemaal overwaard en tolerantie.

Christiane Meisenburg, Duitsland

Planète @dos Vakoverstijgend

eTwinning-Prijs 2008 Eerste prijs

Partners	Ria de Wilde , Sint-Janscollege, België Marina Marino , Liceo Scientifico "F. Cecioni", Italië Brigitte Vaudoric , Lycée Geneviève de Gaulle Anthoinz, Frankrijk	
Leeftijd leerlingen	15-16	
Duur	Een schooljaar	
Thema's	Adolescentie: relaties, voeding, jeugd, emoties, sociaal leven	
Taal	Frans	
Hulpmiddelen	Website, audio- en videoconferencing, blog, forum, podcasting, wiki's	
URL	http://users.skynet.be/rdw/3iemecorrespondance.htm#2006-2007:%20Plan%E8te%20@dos http://ados.wikispaces.com http://kmi4schools.e2bn.net/international_sint_janscollege/index.htm www.sint-janscollege.be/uitwisseling/etwinning/italie/italie.htm	

'Planète @dos' betekent 'de planeet van de adolescenten'. Dit project gaat over de sociale wereld van jongeren. De leerlingen wisselden informatie uit over zichzelf en maakten een portret van de jeugd van tegenwoordig als resultaat van een liedje van de Franse popzangeres Alizée. De leerlingen wisselden hier ideeën over uit via Skype en schreven samen liefdesverhalen met gebruik van een wiki. Daarna dramatiseerden de leerlingen al deze verhalen. Het project eindigde met een evaluatie door de leerlingen, waarin zij het allemaal met elkaar eens waren het leuk gevonden te hebben op deze manier een taal te leren.

Doelen

- Frans geven op een interessante manier.
- De blik van leerlingen verbreden door uitwisseling met andere Europese leerlingen.
- ICT-vaardigheden van leerlingen ontwikkelen.

Pedagogische waarde

Middels de combinatie van werken en gezamenlijk leren werden de leerlingen aangemoedigd om Frans te leren. Door liefdesverhalen te maken en zelf de bijbehorende dramatisering te bedenken. Eerst schreef één partnergroep tien regels,

daarna ging het volgende groep verder, enzovoorts, totdat het verhaal af was. Het werken in groepjes zorgde ervoor dat de leerlingen de stukken van hun partners lazen en daar rekening mee hielden. De verhalen werden in een wiki gezet, zodat iedereen aan hetzelfde document werkte. Het was heel motiverend voor de leerlingen om zo te werken. Ze vergaten dat ze Frans leerden. Hun eerste doel was met hun Europese partners te communiceren. De leerkrachten raakten ook erg gemotiveerd om nieuwe lesmethoden te bespreken. Daarnaast was het contact met andere Europese partners een stimulans voor hen om creatief en innovatief te zijn.

Effect

Lesmethoden die gebruikmaken van ICT worden effectiever en motiverender, niet alleen voor de leerlingen en leerkrachten van het project, maar ook voor andere leerlingen en leerkrachten op school en in de omgeving: sommigen wilden op dezelfde manier gaan werken. Het werkte pedagogisch besmettelijk!

Tips

Zoek een goede partner met leerlingen van ongeveer hetzelfde niveau als je eigen leerlingen. Spreek vaak met elkaar. Beantwoord de e-mails van je partner snel. Laat je leerlingen actief en verantwoordelijk zijn en laat hen samenwerken. Houd het eenvoudig en maak het leuk in de klas; iedereen zal gemotiveerder zijn.

Interview met: **Ria de Wilde, Marina Marino** **en Brigitte Vaudoric**

1 “ Terwijl ze samen de liefdesverhalen aan het schrijven waren, wilden een paar Belgische leerlingen de tekst van de Italiaanse leerlingen veranderen, omdat zij een ander vervolg van hun verhaal hadden verwacht! Dus het was heel moeilijk om hun uit te leggen dat iedereen zijn of haar eigen cultuur heeft en dat je door die cultuur wordt beïnvloed. Ze moesten ervan worden overtuigd dat ze de tekst van de partners moesten accepteren, hun werk moesten respecteren en tolerant moesten zijn. Jongeren moeten ook leren dat wat voor hen overduidelijk is, dat niet altijd is voor hun partners.

2 “ Als leerlingen met elkaar via Skype praten, worden zij rechtstreeks geconfronteerd met hun partners. Dat is moeilijk voor hen, want zij zijn bang dat ze elkaar niet goed zullen begrijpen. Dan vallen zij terug op hun leerkracht. Toen echter die stap achter de rug was, werd het makkelijker om te communiceren. Zoals zij gezien hebben, helpt een eTwinning-project de leerlingen echt over hun angst heen om met andere Europeanen te communiceren.

- 3 “ Onze eerste taak is leerlingen een vreemde taal leren. Dat willen wij op een communicatieve manier doen. Leerlingen moeten hun competenties ontwikkelen, ze moeten leren luisteren, spreken, schrijven en begrijpen. Door hun opdrachten te geven waarvoor ze met hun Europese partners samen moeten werken (samenwerkend leren), verbeteren ze hun vaardigheden. En de leerkrachten voldoen aan de eisen van het leerplan.
- 4 “ Als een leerkracht ICT-hulpmiddelen gebruikt om een taal te doceren, zijn leerlingen gemotiveerder, en dat moedigt de leerkracht weer aan verder te gaan en op zoek te gaan naar nieuwe activiteiten in de taalles. De communicatie is echt: de leerlingen schrijven niet een tekst voor de leerkracht en voor het dossier, maar zij doen het om de communicatie met hun Europese partners te verbeteren. De pedagogiek van samenwerkend leren en leren door opdrachten is de leerlingen helpen bij het leren van Frans. En, nogmaals, dat motiveert de leerlingen heel erg. Teruggaan in de tijd en lesgeven zonder ICT is niet meer mogelijk.
- 5 “ Als je andere Europese leerkrachten wilt leren kennen die, net als jij, het heerlijk vinden om zo te werken, aarzel dan niet! Schrijf je in op de eTwinning website. Je zult heel eenvoudig een partner kunnen vinden. Spreek elkaar regelmatig, via Skype, via Gmail-chat of via MSN of een ander synchroon chat-middel. Beantwoord de e-mails van je partner snel (als je geen tijd hebt om iets te doen, leg dat dan even uit). Laat de leerlingen actief zijn en samenwerken met Web 2.0-toepassingen, zodat zij kunnen leren respect te hebben voor andere jonge Europeanen. Laat de leerlingen verantwoordelijkheid nemen in het project! Houd het eenvoudig; maak het project niet te ingewikkeld! Laat ze plezier hebben in de klas! Het motiveert de leerlingen. Gebruik de hulpmiddelen op het eTwinning portaal: de TwinSpace en de Progressiekaart! En stel je TwinSpace open voor anderen, zodat andere leerkrachten van jouw ervaringen kunnen leren. En niet vergeten: je leerlingen zullen het leuk vinden en ze zullen je heel dankbaar zijn. Niet alleen de leerkrachten, maar ook de leerlingen zullen nieuwe vrienden maken in heel Europa!

Comunicação à trois bandas

Talen

Partners **Laurence Calmels,**
Lycée Européen,
Frankrijk
Isabel Monteiro,
Escola Secundária de
Pinheiro
e Rosa, Portugal
Miguel Roa Guzmán,
IES San Juan de Dios,
Spanje

Leeftijd leerlingen 16-19

Duur Een schooljaar

Thema's Vreemde talen, communicatie, Europees burgerschap

Taal Spaans

Hulpmiddelen E-mail, gewone post, MSN, digitale en videocamera's, opnameapparatuur, internet

URL <http://todoseuropeos.blogspot.com>

De naam van het project 'Comunicação à trois bandas' drukt in het kort het karakter ervan uit: een woord in het Portugees, een ander woord in het Frans en nog een woord in het Spaans. Het project bevatte drie landen, drie realiteiten en drie culturen. Alle opdrachten hadden één hoofddoel: deze drie realiteiten leren kennen en begrijpen vanuit een Europees perspectief. Het Spaans was de taal voor communicatie tussen de partners. Voor de Franse en Portugese leerlingen was Spaans een deel van hun leerplan, terwijl het voor de Spaanse leerlingen een deel was van hun communicatiecomponenten (bv. communicatie, taal en fotografie). Dit is allemaal uitgevoerd met internet als communicatiemedium.

Doelen

- Een communicatie- en samenwerkingsverbinding tot stand brengen tussen scholen en leerlingen uit verschillende landen.
- Culturen van andere landen leren kennen.
- Europees burgerschap bevorderen.
- Nieuwe technologieën gebruiken, zowel door leerkrachten als door leerlingen.

Pedagogische waarde

Dit project is vernieuwend en interessant uit een onderwijskundig standpunt bezien: leerlingen uit drie verschillende landen en met drie verschillende talen werkten in dezelfde periode samen. Alle opdrachten richtten zich op het leren kennen van alle leerlingen: hoe zij er fysiek uitzagen (met behulp van drie foto's uit verschillende perioden van hun leven), hun favoriete liedjes (wat zij wel en niet leuk vonden), hun familie, hun gewoonten en tradities, hun woonplaats en de wijk waar ze woonden (bv. postkantoor, gemeentehuis, bank, tuinen, uithangborden). Daarnaast wisselden de leerlingen informatie uit over buiten spelen (traditioneel en modern), gastronomie en traditionele recepten uit hun regio.

Effect

De leerlingen leerden meer en beter met deze manier van werken. Ze stonden er meer door open, deden kennis op van andere culturen en tradities en, ten slotte, de scholen die meededen kregen erkenning voor hun werk.

Tips

Voordat we de activiteiten konden gaan plannen, was het heel belangrijk de verschillende roosters van de deelnemende scholen in de gaten te houden. Het was ook belangrijk van tevoren de uit te voeren opdrachten te definiëren en ook een effectieve coördinatieprocedure af te spreken om verkeerde verwachtingen bij de deelnemers te vermijden.

Interview met: **Isabel Monteiro** en **Miguel Roa Guzmán**

1 “ Wij hebben geprobeerd onderwerpen te kiezen die voor alle leerlingen uit de drie landen interessant zijn. Voor ons leerkrachten was het van belang dat wij elkaar kenden, en daarom hebben we elkaar een aantal keren ontmoet. Tijdens die bijeenkomsten hebben we de data en de presentatietijdstippen voor de opdrachten aangepast volgens de schoolkalender van elk land.

2 “ Wij zijn van mening dat de leerlingen verantwoordelijker en onafhankelijker zijn geworden. Sommigen van hen hebben zelfs hun stereotiepe mening over de andere landen aangepast, houden contact en hebben vriendschappen ontwikkeld met sommigen van hun partners, ook nu het project afgelopen is.

3 “ In Portugal was de werktaal Spaans. Omdat een van de landen Spanje was, was het eenvoudig de eisen van het leerplan in het project te integreren. Omdat in Spanje de klas werkte aan mediastudies, was het echt eenvoudig het project te laten aansluiten bij het leerplan, want de leerlingen communiceerden via ‘media’, in dit geval internet. Alle elementen waarover het ging, waren al onderdeel van het vak, dus het project was uiterst relevant.

4 “ Nu gebruik ik vaker ICT-activiteiten en ik denk dat ik wel kan zeggen dat de leerlingen met dit soort projecten beter leren.

Isabel Monteiro, Portugal

“ Ik gebruik dit soort materiaal allang in verschillende projecten en activiteiten, dus het is deel geworden van mijn manier van werken en activiteiten, met zelfs nu nog een constante evolutie. Daarom heeft dit project mijn lesconcept niet veranderd, want ik deed dit al.

Miguel Roa Guzmán, Spanje

5 “ Als je meedoet aan een project, vereist dat altijd niet alleen betrokkenheid en heel veel werk, maar het geeft ook voldoening door de goede resultaten, die we erdoor bereiken. De positieve resultaten van eTwinning-projecten waren: nieuwe vrienden en betere prestaties van de leerlingen. Om die reden hebben wij dit soort projectwerk al aanbevolen aan al onze collega's. Laat je verbeelding maar stromen, creëer een idee voor een project en ga op zoek naar partners met dezelfde droom. Wij hebben ze overal in Europa gevonden.

Facciamoci noi lezione!

Vakoverstijgend

eTwinning-Prijs 2008 Tweede prijs

Partners	Paola Ferrera , IIS E.Majorana/sezione commerciale Marro, Italië Lucia Steinhage , Heinrich-Heine-Gesamtschule Düsseldorf, Duitsland	
Leeftijd leerlingen	17-19	
Duur	Een schooljaar	
Thema's	Vreemde talen, cultuur, adolescentie, Europees burgerschap, ecologie	
Taal	Italiaans en Duits	
Hulpmiddelen	E-mail, chatten, TwinSpace, blog, audio/video-opname en bewerken, foto's, documenten, PowerPoint	
URL	www.progettoetwinning.splinder.com http://etwinning-pf.blogspot.com http://twinspace.etwinning.net/launcher.cfm?lang=en&cid=9789	

Dit project introduceerde typische voorwerpen, manieren, sociale feiten en trends in het leven van jonge adolescenten in Italië en Duitsland. Om hun betrokkenheid aan te moedigen en ze actiever te laten werken, kregen de leerlingen een vrije keus maken uit thema's en onderwerpen waaraan zij konden werken en zij bereidden die ook geheel zelfstandig voor. De leerlingen maakten documenten, korte films, fotogaleries en podcasts, en analyseerden die om culturele verwijzingen te identificeren die door elke partnerschool waren toegevoegd. De resultaten worden gepubliceerd in de TwinSpace en/of op internet.

Doelen

- Leerlingen motiveren een vreemde taal te leren.
- Ideeën uitwisselen over culturele verwijzingen.
- Vertrouwd raken met een reeks ICT-hulpmiddelen om doelen te bereiken.

Pedagogische waarde

Het project was wat de inhoud betreft niet tot in detail gedefinieerd, om de leerlingen de beslissers te laten zijn op het moment dat ze de inhoud in hun lessen maakten. Hierdoor konden zij de protagonist in hun eigen onderwijs zijn. In de loop van het project leerden zij eenvoudige didactische eenheden te maken om hun leeftijdsgenoten aan te moedigen gezamenlijk hun interculturele vaardigheden en taalvaardigheden te verbeteren.

Effect

In de loop van het project leerden de leerlingen zonder vooroordelen met elkaar de interactie aan te gaan en vooral ook echt interesse in elkaar te hebben. Zij ontwikkelden een gevoel voor gemeenschappelijke en verschillende aspecten. Bovendien kwamen de leerlingen in nauw contact met hun partnerklassen, wat een heel belangrijke ervaring in een Europese context was.

Tips

Het was belangrijk de interesse van de leerlingen te prikkelen. De conceptuele vrijheid van het project, waarvan de leerlingen zelf de inhoud konden kiezen, kan aangepast worden aan andere leeftijdsgroepen, landen en talen. Dat geldt ook voor de technische elementen, die veel variatie toestonden en geen grenzen stelden aan de creativiteit van de leerlingen. Leerkrachten die Web 2.0-hulpmiddelen gebruiken, moeten elke gelegenheid aangrijpen om kritische discussies aan te gaan met hun leerlingen over veiligheid, ethiek en keuzes. Zoals Ryan Bretag, een Amerikaanse deskundige op het gebied van onderwijstechnologie zegt: 'Leerkrachten moeten ook les krijgen.'

Interview met: Paola Ferrera en Lucia Steinhage

1 “Eén uitdaging in het project was verder te komen dan het stadium van het wederzijds voorstellen van de school, de woonplaats en de leerlingen zelf, en een echt 'gesprek' te beginnen. Als je iets presenteert dat bij je eigen cultuur hoort, ben je er vaak niet bewust van hoe moeilijk het voor anderen kan zijn om een boodschap te begrijpen en te decoderen.

Lucia Steinhage, Duitsland

“De naam van het project 'Facciamoci noi lezione!' (in het Nederlands: 'Laten we elkaar iets leren!') verwijst naar het algemene idee van wat de rol van de leerlingen in het project zou moeten zijn. In het vreemdetalenonderwijs bestaat een algemene vraag naar authentieke teksten en authentiek materiaal. Wat kan er authentieker zijn dan teksten en ander didactisch materiaal dat door en voor jongeren is gemaakt?

Paola Ferrera, Italië

2 “Ja, want tijdens het project ontwikkelden de leerlingen een soort 'netiquette'. Dit was heel belangrijk, vooral in allerlei soorten elektronische conversatie met leerlingen uit andere landen. De leerlingen leerden hoe ze expliciet en duidelijk moesten zijn bij het schrijven en communiceren.

Lucia Steinhage, Duitsland

“Mijn leerlingen hebben hun communicatieve vaardigheden verbeterd en ook kritische vaardigheden ontwikkeld in het kiezen en decoderen van informatie. Zij toonden een groei in verantwoordelijkheidsgevoel voor onderwijsactiviteiten en een vergroting van

persoonlijke creativiteit. Ze leerden ook hoe ze mobiele apparaten, zoals mobiele telefoons en iPods, als informatieapparatuur in de leerervaring konden integreren.

Paola Ferrera, Italië

3 “ De gedachte achter het project kon eenvoudig worden geïntegreerd in het leerplan, omdat aspecten van het leven van jongeren deel uitmaken van het leerplan voor het Italiaans (als taal). Het project kon daardoor grotendeels worden voorbereid en uitgevoerd tijdens de lessen Italiaans, en zo werden organisatorische zaken mogelijk gemaakt.

Lucia Steinhage, Duitsland

“ De leerlingen gebruikten nu vreemde talen in plaats van ze alleen maar te leren, en combineerden onderwerpen uit verschillende vakken. Op deze manier integreerden zij taal en inhoud, en dit heeft hun motivatie om te leren verhoogd. Zij behandelden sociale en culturele onderwerpen en vertaalden idioom van de ‘jonge’ gesproken taal, of legden dat uit met gebruik van audio- en videobestanden.

Paola Ferrera, Italië

4 “ Voor mij markeert het project de verschuiving van een onderwijsmodel in de vorm van uitzenden naar een model in de vorm van een netwerk. Het uitzendmodel is tot nu toe de standaard: de leerkracht staat voor de klas en heeft een positie van macht en autoriteit. Het netwerkmodel zet de leerkracht in het midden en de leerlingen werken samen.

Paola Ferrera, Italië

“ Ik heb zelf zeker vertrouwen gekregen in het gebruik van ICT in mijn lessen, en ik heb een heleboel geleerd over verschillende hulpmiddelen en de voor- en nadelen ervan. Sindsdien gebruik ik de vaardigheden, die ik heb verworven, in andere klassen en daar zal ik ook mee doorgaan. Dit vereist een regelmatige vernieuwing van hulpmiddelen en vaardigheden, maar dat is het wel waard, want ICT brengt de leerlingen nader tot elkaar.

Lucia Steinhage, Duitsland

5 “ Ik kan alle leerkrachten aanbevelen mee te doen met de eTwinning gemeenschap. Ze kunnen de kans krijgen ideeën en meningen te delen met Europese collega's en te ontdekken dat Europese leerkrachten veel van elkaar weg hebben. De reis door het materiaal wordt steeds leuker, zowel voor de leerlingen als voor de leerkrachten. Niet wachten om met een eTwinning-project te beginnen! Het is heel eenvoudig om een partner te vinden en je wilt nooit meer weg!

Paola Ferrera, Italië

“ Als je een projectidee en geïnteresseerde leerlingen hebt, aarzel dan niet, maar grijp je kans. De beste manier om eTwinning te leren is door eTwinning te doen. Begin met eenvoudige dingen en ga dan verder. Je leerlingen beslissen wel welke hulpmiddelen het best bij hen passen. Probeer ervaringen uit te wisselen met ander eTwinners, ga naar workshops en conferenties. Probeer je partners in levende lijve te ontmoeten!

Lucia Steinhage, Duitsland

Be green - don't be mean!

Natuurwetenschappen

Partners

Lukasz Kluszczyk,
Zespół Szkół Nr3,
Polen
Liliana Rossetti,
Istituto "E. Fermi", Italië

Leeftijd leerlingen 16-19

Duur Twee jaar

Thema's Vakoverstijgend,
ecologie

Taal Engels

Hulpmiddelen Website, blog, video,
spreadsheets, e-mail, Skype, foto's, posters

URL www.zs3.jaslo.pl/etwinning/index.htm
<http://begreendontbemean.blogspot.com>

Het project richtte zich op het bevorderen van milieubewustzijn onder jongeren. Gebaseerd op gemeenschappelijke doelen voerden de twee partnerscholen onderzoek en lokaal projectwerk uit. De uitkomsten werden omgezet in eindproducten en in een blog, en op een projectwebsite met elkaar gedeeld. In het tweede jaar van het project besloten de scholen twee korte bezoeken te organiseren voor een kleine delegatie van leerlingen en leerkrachten. De Poolse delegatie bezocht in oktober 2007 Castellanza, de Italiaanse delegatie ontmoette de Poolse partners in april 2008 in Jasło. Tijdens de bezoeken werden er verschillende activiteiten georganiseerd waardoor leerlingen en leerkrachten elkaars manieren van werken en denken konden vergelijken.

Doelen

- Milieubewustzijn onder jongeren vergroten.
- Taalvaardigheden en vocabulaire op het gebied van het milieu verbeteren.
- Vaardigheden ontwikkelen ten aanzien van het gebruik van ICT op school.
- Informatie uitwisselen over verschillende landen, tradities en manieren van leven.
- Een Europese dimensie aanbrengen op school en daarbuiten.

Pedagogische waarde

De projectactiviteiten waren sterk gelieerd aan de richtlijnen van het leerplan. Engels was de werktaal, dus de leerlingen oefenden hun taalvaardigheid. Bovendien was ook

de grote variëteit aan ICT-activiteiten (het gebruik van spreadsheets, e-mail, PowerPoint, internet, digitale fotografie en video, websites en blogs) in overeenstemming met de richtlijnen van het ITC-leerplan. Wat de beroepsonderwerpen betreft, zijn ecologie en milieubescherming vakken in het schoolleerplan in Polen en onderdeel van andere vakken in Italië.

Effect

Door het project konden de leerlingen rechtstreeks een andere cultuur bestuderen en oefenen met samenwerking gebaseerd op tolerantie, aanpassen, begrip en objectiviteit. Wat de leerkrachten betref, waren niet alleen projectcoördinatoren bij het project betrokken, maar ook een heel panel van leerkrachten in beide landen, dankzij het vakoverstijgende karakter van het project. De leerkrachten van de partnerscholen bepaalden samen de richtlijnen en volgden de vorderingen van het project. Het project heeft ook de positie van beide scholen in hun onmiddellijke omgeving aanzienlijk verbeterd.

Tips

Plan alle hoofdactiviteiten van het project van tevoren door de doelen die leidend zijn voor het project, het tijdschema, activiteiten en beschikbare hulpmiddelen met elkaar te bespreken en te delen. Het is heel belangrijk de leerlingen bij het beslissingsproces over activiteiten te betrekken, evenals de eindproducten en de manieren om in contact te komen met de partnerleerlingen. Het is heel belangrijk regelmatig rechtstreeks contact te hebben tussen de klassen of individuele leerlingen, en dat geldt ook voor een manier om de activiteiten van het project regelmatig aan te passen (bv. met behulp van een blog).

Interview met: Liliana Rossetti en Lukasz Kluszczyk

1 “ De belangrijkste uitdaging had te maken met het feit dat onze twee scholen een verschillende context hebben: landen met verschillende tradities, een verschillende geschiedenis en, het belangrijkste, een verschillende taal. Hoewel het de bedoeling was dat Engels de werktal was, konden niet alle leerlingen zich daar goed in uitdrukken. De tweede uitdaging was het integreren van verschillende onderdelen van het schoolleerplan in het project voor elke partner.

2 “ Vooral door de bezoeken ervoeren de leerlingen de noodzaak en de voordelen van communicatieve vaardigheden. Niet alleen begrepen zij beter hoe belangrijk het is om jezelf te kunnen uitdrukken en ideeën te kunnen overbrengen in een vreemde taal, zij ontdekten ook nieuwe manieren om verschillende levensstijlen en werkelijkheden te benaderen door gebruik te maken van de taal van hun partner en interesse te tonen in het kennismaken met nieuwe dingen.

3 “ De onderwerpen die wij gekozen hebben, stonden direct en indirect in verband met onderwerpen in het schoolleerplan, bv. scheikunde, natuurkunde en milieuonderricht. In de lessen Engels werd in beide landen flink wat tijd besteed aan het ontwikkelen van activiteiten die met het project te maken hadden, zoals het vertalen van materiaal voor de uitwisseling.

4 “ Een van de positieve aspecten die wij hebben ervaren, was de gelegenheid om tips en kennis uit te wisselen over ICT en het gebruik ervan op school. De samenwerking, die we tot stand hadden gebracht, leverde een consistente en voortdurende uitwisseling van richtlijnen, tips en suggesties over hoe we konden werken met verschillende hulpmiddelen en programma's. De samenwerking maakte het leerkrachten en leerlingen mogelijk van elkaar te leren.

5 “ Het beste advies is bereid te zijn een heleboel energie in de voorbereiding van de activiteiten te steken via regelmatige en doelgerichte communicatie met de partners. Door alle stappen van het project met elkaar door te nemen kregen wij het gevoel van een diepgaande samenwerking. Tegelijkertijd kunnen wij er zeker van zijn dat de verantwoordelijkheid voor het uitvoeren van de geplande activiteiten ook door alle partners wordt gedragen. Wat de resultaten en uiteindelijke eindproducten ook mogen zijn, het allerbelangrijkst is toch altijd het proces, waarvan zal blijken dat het een echt pedagogisch en educatief hulpmiddel is, dat door alle partners begrepen en gedeeld wordt.

Preparation for Working Life Vakoverstijgend

Partners	Anne Jakins , Sackville School, Verenigd Koninkrijk Pasi Siltakorpi , Pääskytienv koulu – special needs unit, Finland	
Leeftijd leerlingen	14-16	
Duur	Negen maanden	
Thema's	Beroepsonderwijs, Europese dimensie	
Taal	Engels	
Hulpmiddelen	Video, beeldverhalen, animaties, PowerPoint, documenten	
URL	www.andeducation.co.uk/prepforlife/preparationforworkinglife	

Dit project is verwerkt in een examencursus van het beroepsonderwijs. Het omvatte zelfbewustzijn, gezond leven, voorbereiding op een baan, risico-identificatie, omgaan met emoties, relaties en de uitwisseling van economische en financiële aspecten van het leven. Het maakte leerlingen uit Verenigd Koninkrijk ook vertrouwd met de euro. Leerlingen wisselden cv's uit en filminterviewtechnieken die zich meer richtten op gezichtsuitdrukkingen en lichaamstaal dan gesproken taal.

Doelen

- Leerlingen voorbereiden op belangrijke loopbaankeuzen.
- Leerlingen toekomstige beslissingen in een Europees perspectief laten zetten
- E-learningtechnieken met elkaar delen om multizintuiglijk lesgeven te bevorderen als een hulpmiddel voor op motivatie gericht lesgeven.

Pedagogische waarde

Gezamenlijke besluitvorming en e-learningtechnieken hebben een proactieve, heel leuke en multizintuiglijke benadering voor leren opgeleverd. Het gebruik van praktische opdrachten als animaties en beeldverhalen heeft geholpen bij het begrijpen en versterken van het leren. De leerlingen werden deskundig in het gebruik van een reeks van ICT-hulpmiddelen waarmee ze problemen konden oplossen en hun werk konden presenteren. Het heeft ook het leren van elkaar en teamwork bevorderd, daarnaast geleterdheid en taal- en luistervaardigheden vergroot.

Effect

E-Twinning te gebruiken bij een gedeelte van een nieuwe examencursus heeft een creatieve kijk op het plannen van lessen gegeven. Het project was een deel van het leerplan en werd niet gezien als een 'aanhangel'. Gezamenlijk werken en multizintuiglijk leren heeft geholpen nieuwe concepten te versterken en heeft het onthouden van informatie bij de leerlingen bevorderd.

Tips

Steun van leeftijdsgenoten is voor leerlingen een effectieve manier om te werken. In tweede instantie kunnen de leerlingen zelf helpen bij het introduceren van nieuwe ICT-hulpmiddelen aan hun leerkrachten en hun leeftijdsgenoten

Interview met: Anne Jakins en Pasi Siltakorpi

1 “ Een van de belangrijkste uitdagingen in dit project was de taal. De leerlingen in beide landen volgden speciaal onderwijs, en Engels was voor de Finse leerlingen hun derde taal. Omdat lees- en schrijfvaardigheid voor de Britse leerlingen een probleemgebied was, kregen zij speciale doelen voor hun schriftelijke communicatie. Finse leerlingen gebruikten eenvoudige woorden en zinnestelsels om hun gebruik van het Engels te verbeteren, waarbij de nadruk lag op digitale beelden om informatie over te brengen. Wij hebben ook non-verbale communicatie gebruikt tijdens een video die gebaseerd was op technieken voor sollicitatiegesprekken.

2 “ We hebben zeker het idee dat het voor leerlingen en leerkrachten een heel leerzame ervaring is geweest om met leerlingen en leerkrachten uit andere landen te leren en te communiceren. Ons project heeft beide groepen leerlingen geholpen zich te richten op het vergelijken van de besluitvormingsvaardigheden die nodig zijn om loopbaankeuzes te maken, bij het doen van persoonlijke uitgaven en een gezond eetpatroon. Eenvoudige animaties bleken geschikte technieken om vrienden te maken als je al informatie hebt uitgewisseld over persoonlijke kenmerken.

3 “ Voor de Britten was 'Preparation for Working Life' een nieuwe examencursus in het kader van 'Assessment and Qualifications Alliance' (AQA), die we hadden opgezet voor onze leerlingen van 'Key Stage 4' (van 14-16 jaar). Deze leerlingen doorlopen die een verkort leerprogramma. Door de praktische, multizintuiglijke en op ICT gerichte benadering, die we in ons eTwinning-project hebben uitgetoetst, konden onze leerlingen de belangrijke ideeën en concepten onthouden dankzij hun grotere betrokkenheid. Wat de Finnen betreft, zijn de eTwinning-ervaringen gemakkelijk in het leerplan te integreren.

4 “ Ons project heeft mijn manier van het voorbereiden van lessen zo veranderd dat ik nu ICT-hulpmiddelen opneem om de motivatie te vergroten en het leren te verbeteren. Bij het begin van een nieuwe cursus zou ik vroeger nieuwe boeken hebben besteld.

Anne Jakins, Verenigd Koninkrijk

“ Ik weet niet of mijn methoden nu zoveel veranderd zijn, want ik gebruik ICT al jaren. Misschien ben ik meer vertrouwd geraakt met hulpmiddelen, maar ik heb het gevoel dat mijn beeldingskracht hier de enige begrenzing vormt.

Pasi Siltakorpi, Finland

5 “ Videoconferencing met gebruik van FlashMeeting is een nuttige manier om leerlingen vanaf het begin betrokken te krijgen. eTwinning zorgt ervoor dat leerkrachten vaster worden met ICT en onze leerlingen hebben de neiging hun werk grondiger te controleren, omdat ze weten dat het door hun partnerleerlingen wordt gelezen.

Science in our schools < Natuurwetenschappen

Partners	Monika Koch , Albert Einstein Gymnasium, Duitsland Nelly Vicheva , Secondary School of Economics "G. S. Racovsky", Bulgarije Florenci Sales Vilalta , IES Sòl-de-Riu, Spanje Paola Norbiato , Liceo Scientifico Statale A. Einstein, Italië
Leeftijd leerlingen	15-16
Duur	Een tot twee jaar
Thema's	Natuurwetenschappen, Engels, voeding, ecologie
Taal	Engels
Hulpmiddelen	Webmagazine, podcasts, FlashMeeting, TwinSpace, e-mail, webpagina's
URL	http://my.twinspace.etwinning.net/scienceatschool?!=en

'Science in our schools' heet een project waar leerlingen natuurwetenschappelijke leerstof, die zij in de klas bestuderen, in verband brengen met echte voorbeelden die zij in hun dagelijks leven tegen komen. Het project legt speciaal de nadruk op voorbeelden die te maken hebben met respect voor het milieu, gezondheid en regionale culturele tradities. De leerlingen bespreken vervolgens de door hen gevonden resultaten met andere leerlingen in het project, via websites of videoconferenties. Zo kunnen zij de verschillen in gebruiken en gewoonten van elk land vergelijken. Ze gebruiken Engels om rapporten te schrijven en activiteiten te bespreken tijdens de videoconferenties.

Doelen

- Met internationale partners samen deskundigheid en materiaal delen om het lesgeven in en het leren van de exacte vakken te ondersteunen.
- Niet alleen natuurwetenschappelijke leerplannen uitwisselen en vergelijken, maar ook culturele en persoonlijke eigenschappen.
- Nieuwe manieren vinden om leerkrachten en leerlingen te motiveren.
- Engels te gebruiken als primair communicatiemiddel.

Pedagogische waarde

Vanuit de leerkrachten gezien is het project een manier om lesmateriaal te delen en ideeën op te doen over hoe natuurwetenschappelijke onderwerpen effectiever kunnen worden onderwezen en geleerd met gebruik van ICT op school. Vanuit de leerlingen gezien leren zij natuurwetenschappen en ICT-vaardigheden en delen zij kennis met de leerlingen van de scholen die meedoen in het project. Zij krijgen ook een kans om hun niveau van het Engels tijdens de uitwisseling met hun partners te verbeteren.

Effect

Alle leerlingen zijn enthousiast over het project, en het gebruik van ICT motiveert hen enorm. Videoconferenties zijn een groot succes en samenwerking tussen de leerkrachten van elke school is een belangrijk aspect. Ten slotte zijn ook leerkrachten Engels en Technologie bij het project betrokken om te helpen bij taal- en technische problemen.

Tips

Probeer, afhankelijk van de organisatie en de ICT-uitrusting die op elke school en in elk land aanwezig is, met kleine groepjes te werken en organiseer die zo dat elke leerling een bijdrage kan leveren en verantwoordelijk is voor effectief groepswork.

Interview met: **Florenci Sales Vilalta, Nelly Vicheva en Monica Koch**

- 1 “ Voor alle leerlingen is het gebruik van Engels ontzettend moeilijk en dat heeft veel invloed op het hele project. Wij zijn continu bezig met leren hoe we door goede samenwerking misverstanden kunnen vermijden.
- 2 “ Natuurlijk. Het project heeft de leerlingen geholpen vaardigheden te ontwikkelen voor het dagelijks leven, zoals werken in teams, uitvoeren en documenteren van experimenten, foto's maken en video- en audiobestanden maken. eTwinning levert de hulpmiddelen om te leren hoe ze deze dingen zelfstandig kunnen doen.
- 3 “ Wij hebben het project conform ons leerplan ingericht, aangevuld met enkele belangrijke ideeën die in elk natuurkundig plan voorkomen, bijvoorbeeld eetgewoonten en onderwerpen op het gebied van energiebesparing.
- 4 “ De feedback, die je krijgt, helpt je het succes van het project te beoordelen. Bovendien raak je door samenwerking met leerkrachten uit andere landen vertrouwd met meer hulpmiddelen, andere benaderingswijzen en ICT-vaardigheden, en dat kan bij het lesgeven heel nuttig zijn. De ervaring met eTwinning heeft onze lesmethoden volledig veranderd en onze motivatie op school vergroot.
- 5 “ Werk met kleine groepjes en blijf voortdurend in contact met je partners. Blijf gemotiveerd, ook al werkt het niet meteen goed. Leer van andere projecten, van je partners en van je leerlingen!

Draw me the task – Natuurwetenschappen

eTwinning-Prijs 2008 Tweede prijs

Partners

Kiki Haines, Eastbourne
Comprehensive School,
Verenigd Koninkrijk
Ewa Piotrowska,
Gimnazjum 37 im. K.K.
Baczyńskiego, Polen
Eva Bauerová, Pavel
Němec, ZŠ Karviná, Tsjechië
Anita Støstad, Holmlia
School, Noorwegen

Leeftijd leerlingen 1-14

Duur Een schooljaar

Thema's Wiskunde

Taal Engels

Hulpmiddelen Tekenen, internet, e-mail,
scannen, Skype, camera,
Word, PowerPoint, TwinSpace

URL <http://twinspace.etwinning.net/launcher.cfm?lang=en&cid=8548>

Elke klas bedacht problemen voor hun partners, op verschillende grafische manieren, waaronder animatie. De niet-Engelse scholen vertaalden alles in het Engels.

Doelen

Leerlingen helpen bij het leren samenwerken, waarbij ze tevens hun wiskundige- en taalvaardigheden kunnen verbeteren.

Pedagogische waarde

Alle opdrachten in het project pasten binnen de inhoud van het leerplan van alle partners. Zo verwierven de leerlingen kennis en vaardigheden conform de onderwijskundige doelen die in de onderwijsprogramma's van elk land waren gedefinieerd.

Effect

De leerlingen leerden om met elkaar te werken, echt samen te werken, verantwoordelijkheid te dragen en met deadlines te werken. Zij verbeterden hun talenkennis en het heel eenvoudig is om buitenlandse leerlingen op school te kunnen ontmoeten. Bovendien beleefden ze een heleboel lol.

Tips

Een project zoals dit is een heel leuke manier om iets nieuws te leren. Het is interessant, eenvoudig en je kunt het voor veel vakken gebruiken.

Interview met: **Eva Bauerová** en **Pavel Němec**

1 “ Dit project was voor de meesten van onze leerlingen hun eerste gelegenheid om met een buitenlandse school samen te werken en te communiceren. Zij moesten over hun angst heen komen en in contact komen met leerlingen die in een andere taal schreven. Zij ontdekten dat ze met wiskunde overal in Europa begrepen kunnen worden, ongeacht hun moedertaal.

2 “ Onze leerlingen verbeterden hun taalvaardigheid, werkten in groepjes en werkten volgens bepaalde voorwaarden. Ze leerden ICT te gebruiken en begrepen dat het gebruik van ICT als communicatiemiddel heel goed helpt, vooral als het sneller gaat. Ze leerden ook een heleboel over hun partners.

3 “ De opdrachten die wij in het project hebben gedaan, pasten goed in ons wiskundeleerplan; het was echter wel anders, doordat we hebben laten zien dat je wiskunde ook op een heel leuke manier kunt geven. Wij gebruikten de opdrachten, die onze partners voor ons hadden bedacht, in onze lessen en de leerlingen vonden dat interessant. Zij begrepen ook heel goed het belang van vreemde talen en slaagden erin van alleen maar rekenen over te gaan tot uitdenken en evalueren. De leerkrachten Vreemde talen en Kunst waren een enorme steun.

4 “ We hebben allemaal een heleboel geleerd over de mogelijkheden die eTwinning kan bieden voor ons werk. We hebben aan een paar workshops meegedaan, zodat we beter voorbereid waren op ons project. Nu kunnen we goed overweg met de TwinSpace, en gebruiken we Skype voor de communicatie tussen de partners. We hebben de leerlingen een kans kunnen geven om hun gebruik van een aantal hulpmiddelen te verbeteren, bijvoorbeeld een scanner, internet, e-mail, Word-documenten en PowerPoint-presentaties.

5 “ eTwinning is een geweldige kans. Wat vooral geweldig is, is de mogelijkheid snel succes te hebben. Goede communicatie tussen de partners hebben en behouden is heel belangrijk. Frequent contact met elkaar en de leerlingen hebben ook. Met eTwinning kun je je lessen op een interessantere manier vormgeven en heel Europa dichterbij brengen.

Fizika - svarbi ir įdomi. Physics is interesting and important

Natuurwetenschappen

eTwinning-Prijs 2008 Eerste prijs

Partners	Genia Kudinov Kauno Statybininkų Rengimo Centras, Litouwen Elżbieta Gawron Publiczne Gimnazjum im. Jana Pawła II wTyczynie, Polen
Leeftijd leerlingen	13-20
Duur	Een jaar
Thema's	Natuurkunde en medicijnen; natuurkunde en veiligheid in het verkeer; illusietheater; natuurkunde in het dagelijks leven
Taal	Engels
Hulpmiddelen	Internet, Word, PowerPoint, e-mail, Skype, TwinSpace, blog
URL	http://my.twinspace.etwinning.net/lp http://my.opera.com/Ricas/blog/

Natuurkunde is een heel belangrijk en interessant wetenschapsgebied. Het beschermt de gezondheid van de mens en kan levens redden en veel problemen en rampen voorkomen. De ideeën die aan dit project ten grondslag liggen, hebben ons buiten het klaslokaal gebracht. Beide groepen leerlingen en leerkrachten volgden een vast plan voor het project. Wij organiseerden twee uitstapjes, naar Polen en Litouwen, en bezochten plaatsen die met natuurkunde en astronomie te maken hebben, en maakten kennis met culturen en tradities van een ander land.

Doelen

- Leren informatie te gebruiken die door de partners is aangereikt en leren problemen op te lossen.
- Vaardigheid in de Engelse taal en kennis van ICT verbeteren.
- In groepen werken.

Pedagogische waarde

Informele communicatie en in groepen werken kan de relatie tussen leerling en leerkracht verbeteren. Het materiaal van het project is zowel binnen als buiten de les gebruikt en dat was een geweldig hulpmiddel om leerlingen voor te bereiden op de universiteit en op een baan.

Effect

Het project was een gelegenheid om met partners uit verschillende Europese landen te communiceren. Het hielp bij het vinden van nieuwe vrienden en de ervaring heeft aangetoond dat leerlingen hun vriendschappen onderhielden, zelfs buiten de projectactiviteiten om. Van enorme invloed hierop waren de wederzijdse bezoeken. Een ander resultaat was dat leerlingen de kans kregen hun school en land aan elkaar te presenteren.

Tips

Dit project werkt het best met scholen van hetzelfde type, want dan kan de duur van het project verlengd worden. Werk met kleine groepjes en, als je de mogelijkheid hebt elkaar te bezoeken, probeer dat dan te doen, want dat kan leerlingen echt motiveren om volledig aan het project mee te doen.

Interview met: Genia Kudinov, Ričardas Liekis en Gražina Daunorienė (Litouwen)

- 1 “ De grootste uitdaging had te maken met onze gemeenschappelijke geschiedenis. De leerlingen van het project kwamen uit buurlanden, maar de historische relaties tussen Litouwen en Polen zijn gecompliceerd. Daarom waren de bezoeken van de leerlingen aan Polen en Litouwen heel nuttig om te begrijpen dat we nu allemaal burgers zijn van Europa.
- 2 “ Het project stimuleert aandacht voor natuurkunde en laat zien dat dit vak niet alleen belangrijk is maar ook interessant. De kennis van basisregels en -wetten kan bijvoorbeeld veel problemen en rampen voorkomen en zo levens redden. De leerlingen leerden hoe zij informatie moesten presenteren en die met vrienden uit andere landen moesten delen. Zij leerden in het project ook hoe zij informatie, die zij van hun partners hadden gekregen, moesten gebruiken en hoe zij problemen moesten oplossen. Een vaardigheid die in het dagelijks leven onmisbaar is.
- 3 “ Wij hebben zeven geïntegreerde lessen voor een inleidende cursus die ‘Natuurkunde in ons leven’ heet. Een resultaat van het project is dat de leerlingen nu beter meedoen aan verschillende schoolactiviteiten, -tentoonstellingen en -wedstrijden, en meer leerkrachten zijn betrokken in verschillende soorten projecten. Ten slotte was het een goede oefening voor leerkrachten en leerlingen om hun kennis van ICT te verbeteren.
- 4 “ Allereerst zijn de lessen interessanter voor de leerlingen als je er ICT bij gebruikt. Het is voor de leerkracht eenvoudiger de lessen en het materiaal voor te bereiden, en de leerlingen vinden het leuk Engels te gebruiken in een cursus die niets met taal te maken heeft.
- 5 “ eTwinning is even interessant voor leerlingen als voor leerkrachten en verbetert de vaardigheden op een aantal terreinen. Je ontmoet nieuwe vrienden, leerlingen, leerkrachten en partners. Je leert je eigen leerlingen veel beter kennen, de relatie tussen leerlingen en leerkrachten wordt beter, en de hele leerervaring is aangenamer.

Wild Orchids around Europe

Natuurwetenschappen

Partners

Jan Rasmussen

Hindsholmskolen,
Denemarken
Josephine Ebejer
Grech Dun Guzepp
Zammit Brighella
Boys Junior Lyceum
Hamrun, Triq Wenzu
Mallia, Malta

Riccardo Andreoli

Scuola Secondaria
di Primo Grado S.
Margherita d'Adige- IC Megliadino S.
Fidenzio, Italië

Leeftijd leerlingen 12-14

Duur Een schooljaar

Thema's Vreemde talen, maatschappijleer, aardrijkskunde, geologie, plantkunde

Taal Engels

Hulpmiddelen Digitale camera's, tekstverwerking, elektronische presentatie, foto's, e-mail

URL <http://wildorchidsaroundeurope.blogspot.com/>

In het eerste deel van het project gebruikten de leerlingen Engels, een vreemde taal voor alle partnerscholen, om informatie uit te wisselen over hun school en zichzelf. In het tweede deel deden zij onderzoek naar hun regio en schreven daarover: geografische en geologische beschrijvingen van waar je wilde orchideeën kunt vinden en over de verschillende soorten die bestaan. In de bloeitijd maakten de leerlingen veldtochten om eenvoudig onderzoek uit te voeren naar wilde orchideeënsoorten. De resultaten hiervan werden vervolgens tussen alle schoolpartners uitgewisseld.

Doelen

- Leren over het schoolsysteem van de partners en verschillen en overeenkomsten vergelijken.
- Leerlingen een gezamenlijk gepland wetenschappelijk onderzoek laten uitvoeren naar wilde orchideeën in hun regio en hen de resultaten laten uitwisselen met hun partners.
- Een reeks van werkactiviteiten organiseren en resultaten presenteren.

Pedagogische waarde

Door het project konden de leerlingen een algemeen beeld krijgen van scholen in andere landen en van hoe leerlingen uit verschillende landen van de hele Europese Unie een gemeenschappelijke opdracht aanpakken.

Effect

Het project motiveert de leerlingen om te leren en hun vaardigheden op het gebied van het Engels te verbeteren. De motivatie komt voort uit het delen met andere leerlingen van ideeën en ontdekkingen. De trots die zij voelden toen zij zeer zeldzame orchideeën hadden gevonden – die zelfs ervaren plantkundigen niet hadden ontdekt – was uiterst motiverend!

Tips

Plan alles heel zorgvuldig, van de bloeitijd tot de plaatsen waar de bloemen kunnen worden gevonden. Een van de grootste moeilijkheden voor sommige van de scholen was het feit dat zij in het begin letterlijk achter orchideeën aan moesten jagen in het gebied en net daarbuiten met weinig resultaat.

Interview met: **Riccardo Andreoli**

- 1 “ Er waren niet echt grote uitdagingen. De grootste was misschien het feit dat de Maltese school alleen maar jongens had, terwijl de scholen in Italië en Denemarken gemengd waren. De meisjes hadden dus geen gelegenheid ideeën met andere meisjes in Malta uit te wisselen; maar daar was nu eenmaal geen echte oplossing voor.
- 2 “ De kans om echt onderzoek te doen op school was in feite een authentieke en dankbare ervaring voor de leerlingen. Zij waren er heel erg op gericht het niveau van hun werk te verhogen, omdat ze wisten dat hun partners ernaar zouden kijken en het niet alleen zou worden beoordeeld door hun eigen leerkracht.
- 3 “ Aanvankelijk had ik besloten eTwinning in mijn klas te gebruiken als een apart project over plantkunde, een onderwerp dat we op school ontwikkeld hadden samen met onze docent Engels. Sommige leerlingen vonden het project zo leuk dat ze eTwinning kozen als hun eerste examenonderwerp aan het eind van het jaar, zowel in wetenschappelijk onderzoek als Engels.
- 4 “ Ik gebruik ICT al vele jaren in mijn lessen. Zelfs al voor de explosie van eTwinning gebruikte ik e-mail voor correspondentie met leerlingen van over de hele wereld.
- 5 “ In de eerste plaats is het geweldig leuk, zowel voor jou als docent als voor je leerlingen! eTwinning is tegenwoordig zo goed georganiseerd dat het soepel loopt, met heel veel ondersteuning. Gewoon proberen; je wilt nooit meer terug!

Conclusies

Hoofdstuk 5

Anne Gilleran en Alexa Joyce

In dit ‘Europese jaar van de Interculturele dialoog en cultuur’ is het de moeite waard even stil te staan bij hoe activiteiten als eTwinning bijdragen aan het toegenomen begrip van en de gegroeide waardering voor onze verschillende Europese culturen. Gebaseerd op wat leerkrachten zeggen kunnen wij met vertrouwen stellen dat de belangstelling en motivatie van de leerlingen binnen een project toenemen. We zien dat, zelfs in projecten waar talen niet onmiddellijk het projectonderwerp zijn, de wens om de taal van de partners te leren voor de betrokken jongeren aan belang wint.

Het pad naar cultuur ligt in taal; de culturele context van een ander begrijpen is die ander op een heel diepe manier zien en zowel hetzelfde als het verschillende waarderen en vieren. Micheline Maurice heeft ons doen inzien hoe een leerkracht de leerlingen kan helpen bij het verwerven van dit diepere begrip. Als je dat doet, wordt het veel moeilijker om negatieve houdingen en vooroordelen jegens onze burens te koesteren, zelfs als er misschien historisch gezien diepgewortelde tegenstellingen tussen ons bestaan. We zien een voorbeeld hiervan in het natuurkundeproject ‘Physics is interesting and important’, waar de leerkrachten stelden dat hun grootste uitdaging lag in de ingewikkelde historische relatie tussen sommige delen van Litouwen en Polen. eTwinning liet zien dat de leerlingen hadden geleerd historische problemen te overstijgen, naarmate zij gaandeweg het project materiaal uitwisselden en elkaar ontmoetten.

Het project in de voorgaande alinea brengt ons bij het onderwerp van talen in de natuurwetenschappen. Exacte vakken integreren met taalonderricht is over de hele wereld in opkomst, met landen als Spanje en Maleisië als voorbeeld, die de exacte vakken in het Engels doceren. Het voorbeeld van ‘Be green, don’t be mean’ illustreert

hoe het verwerken van taalactiviteiten in de exacte vakken het proces aantrekkelijker maakt en kinderen meer motiveert. In plaats van eenvoudigweg onderzoek uit te voeren dat gebaseerd is op behandeling in de klas en daarna het schrijven van de eigen analyses en conclusies door de leerlingen, worden zij nu aangemoedigd om hun resultaten te presenteren en erover te debateren met leeftijdsgenoten in het partnerland. Tegelijkertijd breiden de leerlingen hun vocabulaire uit in de specialistische gebieden van milieubewustzijn door hun werk in een andere taal te moeten uitleggen. Deze nieuwe methode van exacte vakken doceren, geïntegreerd met taal, laat beter zien hoe het is om een natuurwetenschappelijk onderzoeker te zijn dan de traditionelere manier van lesgeven in deze vakken.

Vorig jaar hebben wij nagedacht over de acht kerncompetenties die door het EU-referentieraamwerk zijn geïdentificeerd en zijn aanbevolen als doelstelling door het Leven Lang Leren programma:

- 1 Communicatie in de moedertaal
- 2 Communicatie in vreemde talen
- 3 Wiskundige competentie en basiscompetenties in natuur- en scheikunde en technologie
- 4 Digitale competentie
- 5 Leren leren
- 6 Sociale en maatschappelijke competenties
- 7 Gevoel voor initiatief en ondernemerschap
- 8 Cultureel bewustzijn en culturele expressie¹

Als we daar wat beter naar kijken, zien we dat cultuur, taal en communicatie, zowel rechtstreeks als via technologie, in ten minste vier van de acht kerncompetenties aanwezig zijn. Er valt iets voor te zeggen dat cultuur en taal ook niet kunnen worden genegeerd in de competenties 3, 5, 6 en 7.

Cultuur is een dynamisch proces, dat zich ontwikkelt door de eeuwen heen. In de context van toenemende globalisering is het van belang dat wij in contact blijven met de culturele wortels die ons uniek Spaans, Frans, Duits, Litouws of Italiaans maken, maar ook uniek Europees. eTwinning is een stap op de weg naar verwezenlijking van deze droom.

1 <http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=MEMO/05/416&format=HTML&aged=1&language=EN&guiLanguage=en>

Bronnen

- Bourdieu, P. & Passeron, J.C. (1964). Les héritiers, les étudiants et la culture. Parijs: Editions Minit.
- Bretag, R. (2008). „Safety First“: Teachers Need the Teaching, Too. <http://www.ryanbretag.com/blog/?p=268> (op 18 november 2008 geraadpleegd).
- Central Support Service voor eTwinning (2006a). Het eerste jaar eTwinning in Europa. Brussel: European Schoolnet.
- Central Support Service voor eTwinning (2006b). Leren met eTwinning. Brussel: European Schoolnet.
- Central Support Service voor eTwinning (2006c). Pedagogical Advisory Group Report: Collaboration and eTwinning & Enrichment and added value of eTwinning-projects. Brussel: European Schoolnet.
- Central Support Service voor eTwinning (2006d). Pedagogical Advisory Group Report: Pedagogical Issues in eTwinning. Brussel: European Schoolnet.
- Central Support Service voor eTwinning (2007a). Leren met eTwinning: een handboek voor leerkrachten. Brussel: European Schoolnet.
- Central Support Service voor eTwinning (2007b). Pedagogical Advisory Group Report: Cultural Understanding and Integration & Professional Development. Brussel: European Schoolnet.
- Central Support Service voor eTwinning (2008a). eTwinning-prijzen. <http://www.etwinning.net/ww/nl/pub/etwinning/awards/prizes.htm> (op 15 juli 2008 geraadpleegd).
- Central Support Service voor eTwinning (2008b). eTwinning Teachers' Blog. <http://eun.blog.org/etwinning> (op 15 juli 2008 geraadpleegd).
- Maurice, M. (2006). Carnet de route. Parijs: CRDP Académie de Versailles.
- Porcher, L., & Abdallah-Pretceille, M. (2001). Education et communication interculturelle. Parijs: Presses Universitaires de France.

Dankwoord

De COD wil Pierre Auboiron van de Franse Nationale Ondersteuningsdienst (NOD) graag bedanken voor zijn hulp bij het vertalen van hoofdstuk 2 vanuit het Frans in het Engels.

Verder wil de COD graag alle NOD'ers bedanken voor hun hulp bij het proeflezen van de vertalingen.

Centrale Ondersteuningsdienst

De Centrale Ondersteuningsdienst voor eTwinning wordt namens het Uitvoerend Agentschap Onderwijs, Audiovisuele Media en Cultuur van de Europese Commissie geleid door European Schoolnet (www.eun.org).

Contactgegevens

CSS Office - European Schoolnet

Rue de Trèves 61
1040 Brussel • België

Tel. +32 2 790 75 75

www.etwinning.net
info@etwinning.net

Websiteredacteur

editor@etwinning.net

Pedagogische helpdesk

css-helpdesk@etwinning.net

Websitebeheerder

webmaster@etwinning.net

Contactgegevens Nationale Ondersteuningsdiensten

BELGIË (FRANSSPREKENDE GEMEENSCHAP)

Ministère de la Communauté française

(Ministerie van de Franssprekende gemeenschap)

Contactpersoon: Cécile Gouzee (cecile.gouzee@cfwb.be)

Nationale eTwinning-website: www.enseignement.be/etwinning

BELGIË (NEDERLANDSPREKENDE GEMEENSCHAP)

Ministerie van Onderwijs en Vorming, departement Onderwijs en Vorming

Contactpersoon: Sara Gilissen (sara.gilissen@ond.vlaanderen.be)

Nationale eTwinning-website: www.etwinning.be

BULGARIJE

Център за развитие на човешките ресурси (Centrum voor Personeelszaken)

Contactpersoon: Stoyan Kulev (skulev@hrdc.bg)

Nationale eTwinning-website: etwinning.hrdc.bg

CYPRUS

Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού (Ministerie van Onderwijs en cultuur)

Contactpersoon: dr. Marios Miltiadou (marios01@cytanet.com.cy)

Nationale eTwinning-website: www.moec.gov.cy

DENEMARKEN

UNI•C (Deens IT-centrum voor Onderwijs en onderzoek)

Contactpersoon: Claus Berg, Ebbe Schultze (etwinning@uni-c.dk)

Nationale eTwinning-website: etwinning.emu.dk

DUITSLAND

Schulen ans Netz e.V. (Scholen online)

Contactpersoon: Maike Ziemer (maike.ziemer@schulen-ans-netz.de)

Nationale eTwinning-website: www.etwinning.de

ESTLAND

Tiigrihüppe Sihtasutus (Stichting Tijgersprong)

Contactpersoon: Enel Mägi (enel@tiigrihype.ee), Elo Allemann (elo@tiigrihype.ee)

Nationale eTwinning-website: www.tiigrihype.ee

FINLAND

Opetushallitus (Nationale Onderwijsraad)

Contactpersoon: Yrjö Hyötyniemi (yrjo.hyotyniemi@oph.fi)

Nationale eTwinning-website: www.edu.fi/etwinning (Fins)

www.edu.fi/etwinning/svenska (Zweeds)

FRANKRIJK

Scérén-Cndp (Bureau voor nationale Franse assistentie (BAN))

Contactpersoon: Pierre Auboiron (etwinning.drt@cndp.fr)

Nationale eTwinning-website: www.etwinning.fr

GRIEKENLAND

Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων
(Helleens ministerie voor Onderwijs en godsdienstzaken)
Contactpersoon: Chrysa Kapralou (etwinning@sch.gr)
Nationale eTwinning-website: www.etwinning.gr

HONGARIJE

Educatio Társadalmi Szolgáltatató Kht. - eLearning Igazgatóság
(Nutsbedrijf Educatio - directoraat eLearning)
Contactpersoon: Éva Pap (pap.eva@educatio.hu),
Zsófia Szabó (szabo.zsofia@educatio.hu)
Nationale eTwinning-website: www.etwinning.hu

IJSLAND

Alþjóðaskrifstofa háskólastigsins (Kantoor voor Internationaal onderwijs)
Contactpersoon: Gudmundur Ingi Markusson (gim@hi.is)
Nationale eTwinning-website: www.ask.hi.is/page/etwinning

IERLAND

Léargas, Het Uitwisselingsbureau
Contactpersoon: Kay O'Regan (koregan@leargas.ie)
Nationale eTwinning-website: www.etwinning.ie

ITALIË

Agenzia Nazionale per lo Sviluppo dell'Autonomia Scolastica
(Nationaal Agentschap voor de ontwikkeling van de autonomie van scholen)
Contactpersoon: etwinning@indire.it
Nationale eTwinning-website: etwinning.indire.it

LETLAND

Izglītības un Zinātnes Ministrija (Ministerie voor Onderwijs en wetenschappen)
Contactpersoon: Guna Stahovska (guna.stahovska@izm.gov.lv)
Nationale eTwinning-website: www.etwinning.lv

LITOUWEN

Švietimo ir mokslo ministerija, Švietimo informacinių technologijų centras
(Centrum voor Informatietechnologieën, ministerie voor Onderwijs en Wetenschappen)
Contactpersoon: Violeta Ciuplyte (violeta.ciuplyte@itc.smm.lt)
Nationale eTwinning-website: etwinning.ipc.lt

LUXEMBURG

Ministère de l'Éducation Nationale et de la Formation Professionnelle
(Ministerie voor Onderwijs en Beroepsopleiding)
Socrates-bureau - mySchool! Onderwijsportaal
Contactpersoon: Sacha Dublin (sacha.dublin@anefore.lu)
Nationale eTwinning-website: www.eTwinning.lu

MALTA

Ministry of Education, Department of Technology in Education
(Ministerie van Onderwijs, afdeling technologie in onderwijs)
Contactpersoon: Emile Vassallo (emile.vassallo@gov.mt)
Nationale eTwinning-website: www.skola.gov.mt/etwinning

NEDERLAND

Europees Platform
Contactpersoon: Marjolein Mennes (mennes@epf.nl)
Nationale eTwinning-website: www.etwinning.nl

NOORWEGEN

Utdanningsdirektoratet (Noors directoraat voor Onderwijs en volwasseneneducatie)
Contactpersoon: Karianne Helland (Karianne.Helland@utdanningsdirektoratet.no)
Nationale eTwinning-website: skolenettet.no/etwinning

OOSTENRIJK

Nationalagentur Lebenslanges Lernen (Nationaal Agentschap voor een Leven Lang Lernen)
Contactpersoon: Ursula Großruck (ursula.grossruck@oead.at)
Martin Gradl (martin.gradl@oead.at), Michaela Nindl (michaela.nindl@oead.at)
Nationale eTwinning-website: www.etwinning.at

POLEN

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

(Stichting voor de Ontwikkeling van het Onderwijssysteem)

Contactpersoon: Agnieszka Wozniak (agnieszka.wozniak@frse.org.pl)

Nationale eTwinning-website: www.etwinning.pl

PORTUGAL

Direção Geral de Inovação e Desenvolvimento Curricular - Ministério da Educação

(Directoraat-generaal voor Innovatie en leerplanontwikkeling)

Equipa de Recursos e Tecnologias Educativas (ERTE)

(Hulpmiddelen en Onderwijstechnologieën team (ERTE)

Contactpersoon: etwinning@dgidc.min-edu.pt

Nationale eTwinning-website: www.erte.dgidc.min-edu.pt

ROEMENIË

Institutul de Stiinte ale Educatiei (Instituut voor Onderwijsstudies)

Contactpersoon: Simona Velea (echipa@etwinning.ro)

Nationale eTwinning-website: www.etwinning.ro

SLOVENIË

Center RS za mobilnost in evropske programe izobraževanja in usposabljanja

- CMEPIUS (Centrum van de Republiek Slovenië voor Mobiliteits- en onderwijs- en trainingsprogramma's)

Contact: Robert Marinšek (etwinning@cmepius.si)

Nationale eTwinning-website: www.cmepius.si/etwinning.aspx

SLOWAKIJE

Žilinská univerzita (Universiteit van Zilina)

Contactpersoon: Lubica Sokolikova (lubica.sokolikova@etwinning.sk),

Gabriela Podolanova (gabriela.podolanova@etwinning.sk)

Nationale eTwinning-website: www.etwinning.sk

SPANJE

Instituto Superior de Formación y Recursos en Red para el Profesorado
Ministerio de Educación, Política Social y Deporte
(Training en ICT-middelen voor leerkrachten)
Contactpersoon: Concha Ortiz (info.etwinning@cnice.mec.es)
Nationale eTwinning-website: etwinning.cnice.mec.es

TSJECHIË

Dům zahraničních služeb MŠMT- Národní agentura pro evropské vzdělávací programy
(Centrum voor internationale diensten MoEYS - Nationaal Bureau voor EU-programma's)
Contactpersoon: Petr Chaluš (etwinning@naep.cz)
Nationale eTwinning-website: www.etwinning.cz

VERENIGD KONINKRIJK

Britse Raad
Contactpersoon: etwinning@britishcouncil.org
Nationale eTwinning-website: www.britishcouncil.org/etwinning

ZWEDEN

Internationella programkontoret (Het kantoor voor het internationale programma voor
Onderwijs en volwasseneneducatie)
Contactpersoon: Ann-Marie Degerström
(ann-marie.degerstrom@programkontoret.se)
Nationale eTwinning-website: www.programkontoret.se

eTwinning

Avonturen in taal en cultuur

Education and Culture
Lifelong Learning Programme
COMENIUS

